

Kutseõppe kvaliteedi hindamine

Võrumaa Kutsehariduskeskuse juhtimise ja halduse; materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ning ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmade hindamisaruanne

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2023

Sisukord

Sisukord.....	2
1. Sissejuhatus.....	3
2. Üldosa	5
3. Juhtimise ja halduse, materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ning ehitus ja tsiviilrajatised õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes	12
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus.....	13
3.2 Õppimine ja õpetamine	19
Analüüs.....	19
3.3 Õpetajad.....	27
4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused juhtimise ja halduse, materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ning ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmade osas.....	30

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväarsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab:

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusel õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad õppekavarühma õppekavadel ning hindamiskülastusel ja -vestlustel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

Hindamiskomisjon esitab hindamisaruandes hindamisvaldkondade kaupa kokkuvõtliku analüüsi õppekavarühma õppekavade kohta. Komisjon toob iga hindamisvaldkonna analüüsi tulemusena välja **järeldused**: tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad** ja soovitusel viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitusel arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mitteamarvestamine on kooli otsustada. Soovitused arendusteks ei mõjuta lõppotsuse kujunemist.

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (HAKA) kutsehariduse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavarühma kvaliteedi hindamine läbi:

- kuue (6) aasta pärast, kui õppekavarühmas toimuv õppetöö vastab kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele;
- kolme (3) aasta pärast, kui hindamisnõukogu hinnangul esineb õppekavarühmas õppetöö mittevastavusi õigusaktidele ja /või kvaliteedi hindamise kriteeriumidele.

Kui hindamisnõukogu kaalub kahe hindamisotsuse vahel ning leiab, et teatud tingimuste täitmisel kooli poolt oleks võimalik võtta vastu positiivsem otsus, võib ta sellise otsuse vastu võtta kõrvaltingimusega haldusmenetluse seaduse § 53 mõttes.

HAKA moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad õppekavarühmale vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. HAKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. HAKA juhataja korraldusega kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Indrek Jänes	komisjoni esimees, kutseõppe ekspert; Tallinna Majanduskooli ärianduse õppetooli juhataja, kutseõpetaja 2017-2019 (organisatsiooni kultuur ja organisatsiooniline käitumine/juhtimine), ärikorraldus- ja turundusvaldkonna praktika juhendaja
Anu Kose	komisjoni liige-sekretär, kutseõppe ekspert; Sisekaitseakadeemia analüütik-metoodik, kaubanduserialade riiklike õppekavade töörühma juht, ECVET Eesti töörühma liige
Enn Tammaru	tööandjate esindaja; Eesti Katuse- ja Fassaadimeistrite Liidu juhatuse haridusekspert; Eesti Ehitusettevõtjate liidu kutsekomisjoni liige, Eesti Ehitusinseneride Liidu kutsekomisjoni hindamiseekspert
Eneli Org	tööandjate esindaja; Eesti Mööblitootjate Liidu töötaja ja puiduerialade hindamiskomisjoni esimees ning kutsekomisjoni liige; Konkurentsiameti konkurentsitenistuse järelevalve peaspetsialist 2006-2014; Keskkonnaministeeriumi halduse- ja õiguse asekancleri referent ja rahvusvahelise koostöö asekancleri referent 2004-2006

Hindamisprotsessi kirjeldus ja külastuste kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid HAKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoni liikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande, kooli kodulehel olevad materjalid, kooli poolt täiendavalt esitatud andmed ja materjalid ning kasutasid andmebaaside Haridussilm ja EHS andmestikku, lisaks tutvusid hinnatavate õppekavade ja moodulite rakenduskavadega õppekavade osas, kus antud hetkel toimub õpe.

Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostati esialgne külastuskava, mis kooskõlastati kooliga ja HAKA-ga. Komisjoni liikmed leppisid kooli eneseanalüüsi aruande põhjal kokku täpsustamist vajavad teemad ning sellekohased küsimused iga intervjuu jaoks. Komisjonis lepiti kokku tööjaotus ja ülesanded hindamiskülastuse ajaks.

Võrumaa Kutsehariduskeskuse hindamiskülastus toimus 15. ja 16. novembril. Komisjon viis läbi kõik koolikülastuse ajakavas kokku lepitud intervjuud. Komisjon tutvus hinnatavate õppekavarühmade õpikeskkonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega. Vilistlaste esindajatega toimusid virtuaalsed vestlused Teamsis 7., 8. ja 9. novembril.

Komisjoni koosolekul lepiti kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühiste järeldustele, mis väljenduvad aruandes. Komisjoni aruande koostamisel oli aluseks kooli poolt koostatud eneseanalüüsi aruanne, koos aruandega esitatud arengukava 2016 – 2021, kooli kodulehel olevad materjalid, erinevate sihtrühmadega vestlustelt saadud info.

Kool esitas aruandele täpsustused 20.01.2023 ning komisjon täpsustas nende põhjal aruannet. Komisjon esitas lõpparuande HAKA-le 27.01.2023.

2. Üldosa

Kooli lühitutvustus (nt õppesuunad, kool kui valdkondlik või piirkondlik kompetentsikeskus, õppijate koguarv, eripära). Kooli missioon, visioon, väärtused, arengukava peamised eesmärgid.

Koolijuhi nimi: Eveli Kuklane

Kooli aadress: Väimela, Võru vald, Kooli tee 1

Telefon: +372 785 0800

E-post: vkhk@vkhk.ee

Koduleht: www.vkhk.ee

Hindamise korralduse kontaktisik koolis: Juta Kond, õppejuht, tel 5399 7072, juta.kond@vkhk.ee

Võrumaa Kutsehariduskeskus (edaspidi VKHK või kool) moodustati Väimela Põllumajandustehnikumi ja Võru Tööstustehnikumi ühinemise tulemusena 1999. a. 2012. aasta septembris liitus VKHKga Vana-Antsla Kutsekeskkool. Alates 2020. a septembrist võttis VKHK üle Võru Täiskasvanute Gümnaasiumi ülesanded ning hakkas lisaks kutseõppele andma mittestatsionaarset üldharidust.

Tänaseks on Võrumaa Kutsehariduskeskusest kujunenud regioonis oluline hariduskeskus, kes pakub kutsekeskharidusõpet, kutseharidusõpet, täiskasvanute üldharidusõpet ja erialaseid täienduskoolitusi ning on erinevate haridussündmuste toimumiskohaks ja avatud partneriks teistele formaal- ja mitteformaalharidust pakkuvatele organisatsioonidele.

Lisaks tegutseb VKHK juures puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskus Tsenter, kelle eesmärk on Eesti puidutöötlemise valdkonnas tegutsevate ettevõtete toodete konkurentsivõime tõusu toetamine, st kõrgema lisandväärtuse saavutamine, et toetada omatoodete ja brändide loomist ning selle tulemusel Eesti puidusektori liikumist tulusamatesse väärtusahela osadesse. VKHK-s on võimalik kutseharidust omandada kümnes õppekavarühmas.

Koolis õppis 12. septembril 2022. aastal 613 õpilast, kellest 248 õppis kutsekeskhariduse õppekavadel, 33 õppis statsionaarsel koolipõhisel kutseõppe õppekavadel, 27 statsionaarsetel töökohapõhisel kutseõppe õppekavadel, 188 õppis mittestatsionaarsel kutseõppe õppekavadel ning 117 õppis mittestatsionaarses üldharidusõppes.

Kooli visioon vastavalt VKHK arengukavale 2022-2025 (kinnitamisel) on hariduskeskusena olla hooandjaks õppijale ja regioonile ning kutseõppe tippkeskuseks puidutöötlemise ja mööblitootmise valdkonnas.

Kooli missioon on piirkondliku hariduskeskuse ja hooandjana mitmekesistada kvaliteetseid ja väärtustloovaid õppimisvõimalusi ning tuua õppima suurem hulk inimesi erinevatest ea- ja huvirühmadest. Kutseõppe tippkeskusena on kooli missioon luua ja jagada valdkonna tippteadmisi kutsekoolidesse ja ettevõtetele ning sidustada omavahel haridus- ja töömaailma. Kooliperena oleme heatujulised, koostöised, hoolivad ja orienteeritud arengule.

Kool keskendub uuel arengukavaperioodil järgmistele **väärtustele**:

- Uuendusmeelsus – loome ja innustame rakendama uusi lahendusi õpetamise sisus ja vormis.
- Elamuslikkus – töötame selle nimel, et õppimise ja õpetamise protsess looks rõõmu, rahulolu ja eduelamust.
- Koostöö – väärtustame meeskonnatööd koolis sees ja kooliväliste partneritega.

- Keskkonnasäästlikkus – jälgime oma igapäevases tegevuses ja arengus keskkonnanahoiu eesmärke.
- Hoolivus – märkame ja toetame iga koolipere liiget, aktsepteerime erinevusi, võimestame tugevusi.

Missiooni elluviimiseks ning visiooni saavutamiseks on kool arengukavas seadnud üheksa **eesmärki**, mis jagunevad valdavalt kolme Eesti haridusstrateegias nimetatud põhisuunda. Täiendav suund on kooli maine.

I suund: õppimisvõimalused ja hariduse korraldus

1. VKHK pakub kvaliteetset, valikuterohket ja paindlikku õpet.
2. VKHK õppekavaarendus lähtub õppija ja regiooni vajadustest.

II suund: Õpetajad, õpikeskkond ja õpikäsitlus

3. Koolipere on hoitud ja arenev. Õpetajad on pädevad, loovad, koostöövalmid ja motiveeritud.
4. VKHK-s kasutatavad õppemeetodid on koostöised ja elamuslikud.
5. VKHK õppekeskkond on funktsionaalne ja kaasav.

III suund: ühiskond ja tööturg

6. VKHK on ettevõtjatele ja kogukonnale tuntud ja hinnatud koolitus- ja arenduspartner.
7. VKHK arendab puidutöötlemise ja mööblitootmise valdkonna kompetentsid kutseõppe tippkeskuse vääriliseks ning edendab valdkonna kutseõpet ja ettevõtlust.
8. VKHK teeb tõhusat koostööd kõrgkoolidega, kutsekoolidega, piirkonna üldhariduskoolidega ja koolitusteenuse pakkujatega.

IV suund: maine

9. Koolil on arengut toetav maine.

Kooli eneseanalüüsi aruanne käsitleb õpet kolmes õppekavarühmas:

- juhtimine ja haldus;
- materjalide töötlemine (klaas, paber, plast, puit);
- ehitus ja tsiviilrajatised.

Kooli eneseanalüüsi aruandega koos esitatud arengukavas 2016 – 2021 on kirjeldatud kooli strateegilised eesmärgid ja tegevuskava tulemusvaldkondade kaupa kahes võtmes – üleriigiline ja kooli tasand. Ka kooli eneseanalüüsi aruanne, arvestades, et arengukava periood oli just lõppenud, oleks võinud sisaldada informatsiooni arengukavas püstitatud eesmärkide täitmise tulemuslikkusest või näiteid eesmärkide täitmise kohta. See oleks oluliselt laiendanud eneseanalüüsis hindamisvaldkondade vaadet. Kooli eneseanalüüsi aruandes oli märgitud, et aastal 2021 vahetus kooli juhtkond ning see tõi kaasa mitmeid ümberkorraldusi. Vestlusel märkis direktor, et organisatsiooni struktuuris, töökorralduses ja tööprotsessides on tehtud muudatused ning see on toonud kaasa ka vastutusalade ja -piiride muutusi ning neist lähtudes on koostatud töötajatele uued ametijuhendid. Praegu on veel muudatuste juurutamise aeg, organisatsioon on suur. Töötajate arv on erinevatel põhjustel vähenenud, ainuke uus ametikoht on turundusspetsialist.

Kooli eneseanalüüsi aruandest lähtudes on esitatud komisjoni hindamisaruandes alljärgnevad andmed.

Juhtimise ja halduse õppekavarühmas on hinnataval perioodil õpe toimunud järgmistel õppekavadel:

Tabel 1. Juhtimise ja halduse õppekavarühmas rakendatud õppekavad perioodil 2017-2022.

*Tärniga märgitud aastatel toimus õppekavale vastuvõtt.

Õppekava	EHISE kood	Maht	Rakendamise aasta*	Rakendamine	Õppekava ja rakenduskava link	Õppekava juht
Ärikorralduse spetsialist (5. taseme kutseõppe esmaõpe)	151942	120 EKAP	2016-2021	Koolipõhine statsionaarne kuni 2020. a vastuvõtuni, edasi koolipõhine mittestatsionaarne	Õppekava link: https://tareke.vkhk.ee/oppekavad/%C3%84rikorralduse%20spetsialist%20-%20T5.pdf rakenduskava link: https://tinyurl.com/ygy3t9tf	Kutseõpetaja Henn Tarro
Ärikorralduse spetsialist (5. taseme kutseõppe esmaõpe)	233403	120 EKAP	2022-...	Koolipõhine mittestatsionaarne	Õppekava link: https://tinyurl.com/4ytdc cj8 rakenduskava link: https://tinyurl.com/mrx7f45y	Kutseõpetaja Henn Tarro
Väikeettevõtte turundusspetsialist (5. taseme kutseõppe jätkuõpe)	129097	60 EKAP	2014-2022	Koolipõhine mittestatsionaarne	Õppekava link: https://tinyurl.com/42vpm5jf rakenduskava link: https://tinyurl.com/5c8bx2ue	Kutseõpetaja Henn Tarro

Allikas: koolkooli eneseanalüüsi aruanne ja kooli koduleht

Kooli eneseanalüüsi andmetele tuginedes on õppijate üldarv juhtimise ja halduse õppekavarühmas olnud 2017/2018 - 2021/2022. õppeaastal tõusvas trendis (vt tabel 2). Sealjuures on ärikorralduse spetsialisti õppekaval õppijaid rohkem kui väikeettevõtte turundusspetsialisti õppekaval, seda illustreerivad andmed ka tabelis 2.

Tabel 2. Õpilaste arv juhtimise ja halduse õppekavarühma erialadel 2017.-2022. aastal.

Õppekavad	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Väikeettevõtte turundusspetsialist	9	6	11	9	1
Ärikorralduse spetsialist	19	27	26	22	39
KOKKU	28	33	37	31	40

Allikas: kooli eneseanalüüsi aruanne

Alates 2021/2022. õppeaastast on õppijate huvi ärikorralduse spetsialisti õppekavale hakanud kasvama seoses õppekava õppevormi muutusega (mindi üle mittestatsionaarsele õppele) ning õppekohtadele on tekkinud konkurents. 2022/2023 õppeaasta eel esitati ärikorralduse spetsialisti õppekohtadele 55 kandideerimisavaldust. Õpinguid alustas 35 õppijat.

Väikeettevõtte turundusspetsialisti õppekava ei ole samasugust õppijate huvi saavutanud. 2021/2022 õppeaasta eel jäeti väikeettevõtte turundusspetsialisti eriala avamata, kuna laekunud oli 7 avaldust. Erialale korraldati talvine vastuvõtt, mille järel eriala avati.

Tabel 3. 2017.-2022. aastal juhtimise ja halduse õppekavarühma erialadele sisse astunud, lõpetanud ja katkestanud õpilaste arv.

	2017/2018			2018/2019			2019/2020			2020/2021			2021/2022			2022/2023
	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud 01.09.22
Õppekava																
Ärikorralduse spetsialist	12	5	2	15	5	6	10	6	5	13	1	10	25	5	6	35
Väikeettevõtte turundusspetsialist	9		9	6	6	4	12	5	5	10	6	4	11		1	
KOKKU	21	5	11	21	11	10	22	11	10	23	7	14	36	5	7	35

Allikas: kooli eneseanalüüsi aruanne

Lõpetajate arv on olnud aastatel 2020-2022 kahaneva trendiga. Kooli hinnangul on siin olulist rolli omanud covidi kriisist tingitud õppetöö ümberkorraldus ning tekkinud probleemid praktikate sooritamisel.

Materjalide töötlemise õppekavarühmas on hinnataval perioodil õpe toimunud järgmistel õppekavadel, millede koond on esitatud tabelis 4.

Tabel 4. Materjalide töötlemise õppekavarühmas rakendatud õppekavad perioodil 2017-2022.

*Tärniga märgitud aastatel toimus õppekavale vastuvõtt.

Õppekava	EHISE kood	Maht	Rakendamise aasta*	Rakendamine	Õppekava ja rakenduskava link	Õppekava juht
CNC puidutöötlemis keskuse operaator (4. taseme kutseõppe esmaõpe)	127857	30 EKAP	2015 - 2020	Statsionaarne või mittestatsionaarne, koolipõhine või töökohapõhine	Õppekava link: https://tinyurl.com/jpyeuwdk Rakenduskava link: https://tinyurl.com/4x4cpdvp	Lauri Tasso
Pehme mööbli valmistaja (4. taseme kutseõppe esmaõpe)	134657	60 EKAP	2017 - 2019	Statsionaarne või mittestatsionaarne, koolipõhine või töökohapõhine	Õppekava link: https://tinyurl.com/rcn445nx Rakenduskava link: https://tinyurl.com/2uwpmvaz	Arvi Lokk
Puidupingioperaator (3. taseme kutseõpe)	129897	60 EKAP	2016-2020	Statsionaarne, koolipõhine või töökohapõhine	Õppekava link: https://tinyurl.com/5f698fhv	Arvi Lokk

					Rakenduskava link: https://tinyurl.com/y6r9zrtn	
Puittoodete konstrueerija-tehnoloog (5. taseme kutseõppe jätkuõpe)	214893	30 EKAP	2020	Statsionaarne töökohapõhine või mittestatsionaarne	Õppekava link: https://tinyurl.com/wxbd sdev Rakenduskava link: https://tinyurl.com/mwu jz6xa	Arvi Lokk
Puittoodete tehnoloog (5. taseme kutseõppe esmaõpe)	129057	120 EKAP	2014-...	Statsionaarne või mittestatsionaarne oolipõhine või töökohapõhine	Õppekava link: https://tinyurl.com/7dwz 3b7z Rakenduskava link: https://tinyurl.com/3nsn mt7u	Arvi Lokk
Tisler (4. taseme kutseõppe esmaõpe)	214891	120 EKAP	2021-...	Statsionaarne koolipõhine või töökohapõhine või mittestatsionaarne	Õppekava link: https://tinyurl.com/2zhc2 ufw Rakenduskava link: https://tinyurl.com/tscvf8 tw	Arvi Lokk
Tisler (4. taseme kutseõppe esmaõpe; kutsekeskharidus õpe)	214241	180 EKAP	2019-...	Statsionaarne koolipõhine või töökohapõhine	Õppekava link: https://tinyurl.com/2fm7 9kbh Rakenduskava link: https://tinyurl.com/232rt 7ey	Arvi Lokk
Tisler (4. taseme kutseõppe esmaõpe, kutsekeskharidus õpe)	134237	180 EKAP	2014-2018	Statsionaarne koolipõhine või töökohapõhine	Õppekava: Link õppekava asukohale puudub kooli eneseanalüüsi aruandes ning õppekava pole leitav ka kooli kodulehelt Rakenduskava: https://tinyurl.com/4uc3k uxk	Arvi Lokk

Allikas: kooli eneseanalüüsi aruanne

Materjalide töötlemise õppekavarühmas pakutakse kutseõpet ja kutsekeskharidusõpet.

Ehkki õppeks avatud õppekavade arv on vaadeldaval perioodil langenud, on õppijate arv püsinud pigem stabiilne (vt tabel 5). Näiteks tislери eriala õppijate arv on kasvutrendis ning puittoodete tehnoloogi eriala õppijate arv on püsinud stabiilne.

Tabel 5. Õpilaste arv materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) õppekavarühmas 2017.-2022. aastal.

Õppekavad	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
CNC puidutöötlemiskeskuse operaator	6			9	
Pehme mööbli valmistaja	1	3	9	3	
Puidupingioperaator	9	10	8	5	
Puittoodete konstrueerija-tehnoloog				5	
Puittoodete tehnoloog	33	39	38	28	30
Tisler	24	25	30	32	39
KOKKU	73	77	85	82	69

Allikas: kooli eneseanalüüsi aruanne

Vaadeldaval perioodil on materjalide töötlemise õppekavarühmas lõpetajate arv ületanud katkestajate arvu kahel õppeaastal kuid katkestajate osakaalu vähendamine õppekavarühmas on koolile oluliseks väljakutseks.

Tabel 6. 2017.-2022. aastal materjalide töötlemise õppekavarühma erialadele sisse astunud, lõpetanud ja katkestanud õpilaste arv.

Õppekava	2017/2018			2018/2019			2019/2020			2020/2021			2021/2022			2022/23
	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud analüüsi esitamiseni
CNC puidutöötlemiskeskuse operaator	6	3	3				6			3	5	4				
Pehme mööbli valmistaja	3		3	3	1	1	8	3	1		2	3				
Puidupingioperaator	11	7	7	2	5	5	9		3	4	7	1		4		
Puittoodete konstrueerija-tehnoloog										5	4	1				
Puittoodete tehnoloog	26	2	9	15	6	3	8	6	12	15	3	18	18	5	1	10
Tisler	9	5	6	10	7	1	13	4	5	14	5	8	18	3	9	20
Tisler (töökohapõhine)													6			
KOKKU	55	17	28	30	19	10	44	13	21	41	26	35	42	12	10	30

Allikas: kooli eneseanalüüsi aruanne

Ehituse- ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas on hinnataval perioodil õpe toimunud järgmistel õppekavadel, mille koond on tabelis 7.

Tabel 7. Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas rakendatud õppekavad perioodil 2017-2022.

*Tärniga märgitud aastatel toimus õppekavale vastuvõtt.

Õppekava	ÕKR kood	Maht	Rakendamise aasta*	Rakendamine	Õppe- ja rakenduskava link	Õppekava juht
Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus (4. taseme)	141058	180 EKAP	2015 - ...	Statsionaarne koolipõhine	Õppekava link: https://tareke.vkhk.ee/oppeka/vad/Kivi-	Merike Aruväli

kutseõppe esmaõpe, kutsekeskharidus õpe)					%20ja%20betoonkonstruktsiooni%20ehitus%20-%20T4kk%20(%C3%B5ppekava,%20141058)%20.pdf Rakenduskava link: https://tinyurl.com/mrsf8yh3	
Maaler taseme kutseõppe esmaõpe) (4.	140859	60 EKAP	2015 - 2021	Mittestatsionaarne	Õppekava: https://www3.vkhk.ee/internet/ainedweb.asp?oppekava=190&kood=140859&aasta=2019 Rakenduskava: https://tinyurl.com/5fxtan3t	Merike Aruväli
Maaler taseme kutseõppe esmaõpe) (4.	231042	60 EKAP	2022 - ...	Mittestatsionaarne	Õppekava link: https://tinyurl.com/mryvzf4d Rakenduskava link: https://tinyurl.com/yc389c27	Merike Aruväli
Plaatija taseme kutseõppe esmaõpe) (4.	151712	30 EKAP	2018 - ...	Mittestatsionaarne	Õppekava link: https://www3.vkhk.ee/internet/ainedweb.asp?oppekava=200&kood=151712&aasta=2019 Rakenduskava link: https://tinyurl.com/ynx8srh6	Merike Aruväli
Pottsepp-sell (3. taseme kutseõpe)	215130	60 EKAP	2020 - ...	Mittestatsionaarne	Õppekava link: https://tinyurl.com/yckvfh9d Rakenduskava link: https://tinyurl.com/bdcrukwb	Merike Aruväli
Pottsepp-sell (3. taseme kutseõpe)	152422	30 EKAP	2016 - 2019	Mittestatsionaarne	Õppekava link: https://tinyurl.com/598fv9em Rakenduskava link: POTTSEPP-SELL.pdf (vkhk.ee)	Merike Aruväli

Allikas: kooli eneseanalüüsi aruanne ja kooli koduleht

Ehituse ja tsiviilehitiste õppekavarühmas on olnud vastuvõtt neljale õppekavale. Õpilaste arvu õppekavarühma erinevatel õppekavadel kajastab tabel 8.

Tabel 8. Õpilaste arv ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma erialadel 2017.-2022. aastal.

Õppekavad	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus	34	33	41	36	37
Maaler	13	14	18	16	16
Plaatija	0	10	10	11	12
Pottsepp-sell	3	0	11	13	15
KOKKU	50	57	80	76	80

Allikas: kooli eneseanalüüsi aruanne

Lähtudes tabelis 8 toodud õppijate arvudest saab öelda, et õppijate üldarv õppekavarühmas on olnud vaadeldaval perioodil kasvutrendis. Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas täituvad õppekohad peaaegu 100-protsendiliselt, kuid õppekohtade arvu ei ole praegu võimalik suurendada seoses õpilaste töökohtade arvuga praktilise õppe õpperuumides. Kooli arvates on üks võimalus senise taristu baasil uute õppekavade ja täiendavate õpperühmade avamiseks töökohapõhine õpe, kui on tööandjad, kellele see õppevorm sobib.

Tabel 9. 2017.-2022. aastal ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma erialadele sisse astunud, lõpetanud ja katkestanud õpilaste arv.

	2017/2018			2018/2019			2019/2020			2020/2021			2021/2022			2022/2023
	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	Sisse astunud	Lõpetanud	Katkestanud	
Õppekava																
Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus	16	8	6	14	6	6	20	12	8	14	5	9	16	14	8	16
Maaler	14	6	8	15	10	3	17	11	8	17	9	7	16	9	4	14
Plaatija				12	8	4	10	8	2	11	6	5	12	9	3	11
Pottsepp-sell			7				12	3	7	13	8	6	15	7	9	14
KOKKU	30	14	21	41	24	13	59	34	25	55	28	27	59	39	24	55

Allikas: kooli eneseanalüüsi aruanne

3. Juhtimise ja halduse, materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ning ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühmade analüüs hindamisvaldkondade lõikes

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- õpetajad.

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Hindamiskriteeriumid

1. Õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust;
2. Õppekavade moodulite rakenduskavades on õpe kavandatud arvestades õppijate eripäraga, õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel ja võtmepädevuste arendamisel.

Analüüs

Kooli kõigi õppekavarühmade õppekavaarenduse osas sai komisjon informatsiooni kooli arengukavas sõnastatud strateegilistest eesmärkidest, kus on kirjeldatud oodatavad tulemused arengukava perioodi lõpuks 2021:

- õpe on viidud vastavusse tööturu ja kutsestandardite nõuetega;
- õppekavaarenduses ja õppetöö korraldamisel on laiapõhjaline koostöö ettevõtetega;
- toimub pidev õppekavaarendus ning on olemas väljatöötatud ja uuendatud õppevahendid;
- õppekavade arendamisel toetatakse koostööd ettevõtetega tööandjate vajaduste kaardistamiseks, innovaatiliste õpetamistehnoloogiate rakendamist, rahvusvahelistes võrgustikes osalemist eesmärgiga õppekava uuendamiseks (konverentsid, raamatukogu külastused, koostöö välispartneritega).

Hinnatavates õppekavarühmades on kooli õppekavade aluseks kutsestandardid või nende alusel koostatud ja haridus- ja teadusministri määrusega kinnitatud riiklikud õppekavad. Seetõttu on õppekavade muutmise vajadus tulenenud eelkõige muudatustest kutsestandardis, riiklikus õppekavas või seadusandluses. Kooli eneseanalüüsi aruandes on viidatud õppekavade arendamisel ja loomes ühe võimalusena OSKA uuringutele, kuid pole täpsustatud, mida uuringute tulemustest on rakendatud või kasutatud.

Viimased suuremad muudatused õppekava arenduses on kahe mooduli "Õpitee ja töö muutuv keskkonnas" ja "Ettevõtlusõpe" kasutuselevõtt. Ettevõtlusõppe mooduli sisu loomisel on olnud aluseks projekti "Edu ja tegu" raames valminud materjalid. Vestlusel **materjalide töötlemise õppekavarühma** õpilastega selgus, et nende ootused selle mooduli sisule on teistsugused, sest nii mõnegi õpilase edasine tööturul tegutsemise eesmärk on oma firma loomine ja selleks oodatakse konkreetseid teoreetilisi teadmisi just pakutava ettevõtlusmooduli kaudu. Komisjoni arvates on õppijate arvamus asjakohane ning õppekavaarenduses rakendatav. Kuna ettevõtlusõpe on kõigi õppekavarühmade õppekavades, siis on oluline uurida ka teiste õppekavarühmade õpilaste ootusi ettevõtlusõppe mooduli sisu osas ning sellest lähtudes teha parendused toetamaks õppijate paremat toimetulekut tööturul. Ka materjalide töötlemise õppekavarühma praktikajuhendajad märkisid, et ettevõtlusteadmine on töötajale oluline mõistmaks ettevõtte ärioloogikat.

Õppekavaarendusse on valdkonnapõhiselt kaasatud õppekavadel õpetavad õpetajad-kutseõpetajad.

Kooli kutseõpetajad on osalenud riiklike õppekavade töörühmades ja HTM poolt korraldatavates temaatilistes võrgustikes, kus käsitletakse nii õppekava rakendamise kui ka erinevate teemade õppematerjalide loomet. Temaatilistes võrgustikes osalemine tagab kooli õppekava rakendamise põhimõtete ühtlustumise erinevate koolide lõikes ning seeläbi ka õpilaste ühtlasema väljaõppe.

Kooli eneseanalüüsi aruandest ilmnes, et õppekavade arendamise ja elluviimise vastutus on jagatud mitmete töötajate vahel – juhtivõpetaja, õppekava juht, õppejuht. Juhtivõpetaja võib olla samaaegselt ka õppekava juht ning kutseõpetaja. Õppekava juht võib olla samal ajal ka kutseõpetaja. Kooli aruandest, komisjoni esitatud lisapäringust ja vestlustel ei selgunud, kuidas on erinevate rollide täitmisel määratud tööülesannete mahud, proportsioonid ja vastutus või kuidas on maandatud riskid mitmikrolli täitva töötaja

lahkumisel töökorralduse jätkusuutlikkuse tagamiseks. Komisjon soovib koostada mitmikrolli täitvate töötajate asendamiseks riskijuhtimiskava. Kool märgib eneseanalüüsi aruandes, et tööjõudu õppekava arenduseks jääb napiks. Komisjon saab soovitada analüüsida töötajate tööülesandeid, nende struktuuri ja struktuurse täitmise ajakulu ning tuua välja ajajuhtimise parendamise võimalused. Ka tuleb analüüsis keskenduda ajanappuse tegelikele põhjustele, neist lähtudes on võimalik teha toimivaid parendustegevusi. Kui selgub, et õppekavade arendamiseks jääb objektiivsetel põhjustel aega napiks, siis tuleb kaaluda keske ametikoha loomist, kuhu koondada õppekavade arendamisega seotud õppekavarühmadele ühised tegevused.

Et õppekavarühmade õppekavade arendus oleks hajutatud pikema perioodi peale, on koolis koostatud ajakava erinevateks tegevusteks augustist jaanuarini. Tegevuskavasse on integreeritud ka täienduskoolituse õppekavade arendamine. Komisjoni arvates on tasemeõppe ja täiendusõppe õppekavade koosarendamine efektiivne ja ressursisäästlik, seda eriti olukorras, kus napib tööjõudu. Samas ei vähenda ka tegevuste ajaline hajutamine õpetajate üldist koormust, sest kaasatud õpetajate arv on sama ning tööjõu nappus jääb. Komisjon soovib võimalusel teha küllalisõpetajatega kokkuleppeid õppekavade arendusse panustamiseks, et kaasatus oleks laiapõhjalisem ning arenduskoormus ei jääks vaid põhikohaga õpetajate kanda.

Juhtimise ja halduse õppekavarühmas on ainult 5. taseme õppekavad – väikeettevõtte turundusspetsialist ning ärikorralduse spetsialist. Õppekavad on erinevas elutsüklis – vastuvõtt väikeettevõtte turundusspetsialisti õppekavale on lõppenud ning uus ärikorralduse spetsialisti õppekava, mille aluseks on 05.05.2022 kehtima hakanud kutsestandard, on avatud vastuvõtuks. Vestlusel, kus osalesid nii vana kui ka uue õppekava järgi õppivad õpilased, toodi arutluse tulemusena positiivselt esile, et uue õppekava ülesehitus on selgem ning õppijale paremini mõistetav ning see motiveerib õpingutes.

Vestlustel kõigi **hinnatavate õppekavarühmade** vilistlastega selgus, et peale lõpetamist vestlustel osalenud vilistlastel kooliga kontakte ei ole, sh kaasamist õppekavaarendusse. Komisjon soovib leida võimalused vilistlastega süsteemseks kontaktiks ja koostööks, kuna neil on olemas tegelik kogemus läbitud õpingute sisu ja tööturu nõudmiste kohta ning sellest lähtudes võimekus panustada õppekavade ja õppeprotsessi arendamisse. Samaaegselt on vajalik uurida ka vilistlaste edasiõppimise soovi nt eelmiste õpingutega sobivas jätkuõppes või täiendusõppe kursustel.

Kooli eneseanalüüsi aruandes ja arengukavas märgiti, et õppekavaarenduses ja õppetöö korraldamisel toimub laiapõhjaline koostöö ettevõtetega. Intervjuueritid praktikaettevõtete esindajad sellekohaseid näiteid ei toonud. See on ka mõistetav, sest selgus, et näiteks mõnes materjalide töötlemise ettevõttes ei olnud ka viimastel aastatel koolist keegi praktiliselt olnud.

Materjalide töötlemise õppekavarühma õppekava tisler, tase 4 kohta ütles valdkonna ettevõtte esindaja vestlusel, et see õppekava on sobilik pigem suurtootmisele tööjõu ettevalmistamiseks, kohaliku väike – ja eritellimuse tootja jaoks on õppekava liiga üldine ega kata ettevõtte vajadusi spetsiifiliste oskuste järele, nt viimistlemine. Kuna tegemist on riikliku õppekavaga, siis komisjon saab soovitada koolile õppekavarühma võrgustikus uurida teistelt koolidelt, milline on nende koostööpartnerite arvamus õppekava kohta ja võrgustiku koordinaator saab vajadusel arvamus edasi anda riikliku õppekava tööruhmale. VKHK saab ise oma praktikaettevõtete seas selgitada välja, mil määral tisler, tase 4 õppekava sisu vastab nende ettevõtte vajadusele ning tagasiside analüüsist lähtudes lisada õppekavasse valikaineid, millede kaudu saab pakkuda väikeettevõttele vajalikku kompetentsi.

Komisjon tutvudes puittoodete tehnoloogi õppekavaga märkas, et seal kirjeldatud nõuded õpingute lõpetamiseks on loetelu kõigist õppe lõpetamise võimalustest, mida kutseõpet reguleerivad õigusaktid üldse ette näevad. Aga millega õpe õpilase jaoks reaalselt lõpeb, ei selgu ka moodulite rakenduskavast. Kõige rohkem küsimusi tekitab komisjonis loetelus märgitud võimalus lõpetada õpe kutseeksami sooritamisega, kuna õppekava aluseks ei ole kutsestandard. Komisjon soovib sõnastada puittoodete tehnoloogi õppekavasse selged ja õppijale üheselt mõistetavad lõpetamise tingimused, mis on kooskõlas kooli õppekava alusdokumentidest lähtuva võimalusega õppe lõpetamiseks.

Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma praktikaettevõtete juhendajad töid esile, et kool lähtub küll õppekavade pakkumisel regiooni vajadustest, aga sellele vaatamata on tööturule tulijate arv väike. Komisjoni arvates üks peamisi põhjusi, miks tööturule jõuavad vähesed, on õpilaste suur väljalangevus.

Ka **juhtimise ja halduse õppekavarühma** praktikaettevõtte esindaja märkis, et kool nende juurde õppekavaarendamise sooviga pole jõudnud aga ärikorralduse spetsialisti ja väikeettevõtte turundusspetsialisti lõpetanuid on ta tööle võtnud. Vestlustel osalenud ettevõtete esindajate sõnul õppekavade lõpetanud sobivad oma teadmistelt ja oskustelt täitma keskastme juhi ülesandeid. Pigem on probleemiks see, et selliseid ametikohti ei jätku, kuna keskastme töötajad eriti töökohta ei vaheta. Täna pole tööpakkumisel VKHK lõpetanu vestluste põhjal töandja esimene valik ja sama kehtib ka töötajate täiendusõppele saatmise kohta kuna ettevõtte vajadused töötajate teadmistele ja oskustele on laiemad kui praegu pakutav õpe. Endapoolse soovitusena märkis töandja, et õppekavas peaks olema innovaatilisi, tulevikuoskustele suunatud teadmisi ja oskusi, sest enam ei piisa ainult kauba riulile jõudmise protsessi tundmisest. Komisjon soovib koolil kaardistada Lõuna-Eesti suuremad töandjad nende vajaduste väljaselgitamiseks ning õppekavade alase koostöö tegemiseks.

Vestlusel **juhtimise ja halduse õppekavarühma** õpetajatega toodi välja, et nende arvates oleks vajalik asendada kunagi pakutud väikeettevõtte turundusspetsialisti õppekava uuega, mis põhineks eelmisel aastal vastuvõetud väikeettevõtja kutsestandardil. Komisjon jääb siin teisele arvamusele. Tegemist on analoogse õppekavaga, millel õppida soovijaid oli napilt ning rühma ei avatud ka mitme vastuvõtu järel. Vestlusel õppekavarühma vilistlastega väljendas üks vilistlane seisukohta, et väikeettevõtte turundusspetsialisti eriala kutseõppe lõpetanu ei ole tööturul kandideerides konkurentsivõimeline, mitmed lõpetanud on töötud ning piirkonnas rakendust ei pakuta. Kooli eneseanalüüsi aruandes on märgitud, et HTM ei kavanda sellele õppekavale riikliku koolitustellimuse esitamist. Seega on komisjoni arvates mitu vädet, mis ei toeta selle õppekava loomist.

Komisjon soovib kõigi hinnatavate õppekavarühmade puhul esmalt välja selgitada ettevõtted - praktikapartnerid, kes realselt pakuvad praktikakohti ja võtavad õpilasi praktikale ning seejärel kaardistada nende ettevõtete vajadused õppekavaarendusteks ning täiskasvanute koolituskursusteks. Kool ei ole määratlenud, millised on peale põhikooli lõpetajate hinnatavate õppekavarühmade teised sihtrühmad koolituspiirkonnas. Sihtrühmade määratlemine võimaldab analüüsida eelkõige töandjate vajadust erineva kvalifikatsioonitasemega ja oskustega töötajate järele, sellest lähtudes prognoosida koolitusvajadust taseme- ja täiendõppeks ning seejärel luua õppekavasid esma-, jätku- või ümberõppeks ning täienduskoolituskursusteks, sh RKT-põhisteks. Täpsem sihiseade õppekavaarenduses on oluline ka seetõttu, et nii eneseanalüüsi aruandes kui ka vestlustel õpetajatega ja õppekavaarenduse eestvedajatega toodi välja tööjõu nappust õppekavade arendamiseks.

Kooli eneseanalüüsi aruandest ja vestlustest selgus, et eelkõige positioneerib kool ennast kui regionaalselt hariduskeskust, kes lähtub õppe pakkumisel regiooni ettevõtete vajadustest ning kohalike elanike õpihuvist. Vestlusel märkis **kooli direktor**, et praegune võimalik õpilaskandidaatide arv kestab järgmised 4 - 5 aastat, pärast seda tuleb oluline langus. Kiiresti kasvav on olnud mittestatsionaarne täiskasvanute õpe. Täiskasvanute koolituskursuste mahu suurendamiseks napib korraldamisega tegelevaid inimesi ning tasuliste täiendõppe kursuste pakkumiseks napib õpetajaid, seetõttu keskendutakse eelkõige riikliku koolitustellimuse alusel koolituskursuste pakkumisele. Praegu on koolis kuus kutsekeskhariduse õppekava kõigi õppekavarühmade lõikes ja see on kooli direktori arvates optimaalne. Arutelu selle üle, milliseid kutseõppe õppekavu hinnatavates õppekavarühmades täiendavalt pakkuda, koolis alles kestab. Komisjoni hinnangul tuleb uute õppekavade loomes ja õppe pakkumisel arvestada asjaoluga, et protsess HTM-le õppekava väljatöötamiskavatsuse esitamisest kuni esimeste õppurite vastuvõtni võtab realselt aega kaks aastat ning selle aja jooksul võib muutuda nii töandjate vajadus tööjõu järele kui ka õpilaskandidaatide prognoos.

Kooli eneseanalüüsi aruandest ja vestlustelt **õpetajate ja õppekavaarenduse eestvedajatega** jäi kõlama, et plaanis on õppekavade arvu suurendamine, va ehitus ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas praktilise õppe

ruumide vähesuse tõttu. Kooli eneseanalüüsi aruandest lähtudes on hindamisperioodil õppeks pakutud õppekavu juhtimise ja halduse õppekavarühmas kaks, materjalide töötlemise õppekavarühmas kaheksa, ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas kuus õppekava. Sõltumata pakutavate õppekavade arvust on õppijate arv õppekavarühmades tagasihoidlik ja õppijate väljalangevus kõigis õppekavarühmades kõrgem Eesti keskmisest ning pole ka saavutatud kooli arengukavas püstitatud eesmärki, mis on <20%.

Õppekavade arenduse vaates saab komisjon soovitada koolile teha koostöös piirkonna tööandjatega nende vajadustele vastav ratsionaalne pakutavate õppekavade valik, et kindlustada õppeks pakutavatele õppekavadele suurem kandideerijate arv ning suurem õppurkond.

Kool on arengukavas 2016 - 2021 kirjeldanud õppekavarühmade-üleised eesmärgid õppekavaarenduseks. Neist lähtudes saab kokkuvõttes öelda, et **hinnatavate õppekavarühmade õppekavaarendus** on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud ning õppekavade koostamisel ja arendamisel arvestatakse õppijate ja tööturu koolitusvajadust. Samas on õpilaste, vilistlaste ja ettevõtete kaasamine õppekavaarendusse puudulik ning hinnatavate õppekavarühmade õppekavaarenduses rahvusvahelise kogemuse kasutamine on jäänud ilmselt saavutamata. Järgmise arengukava tegevuskava koostamisel võiks kriitiliselt lähtuda eelmise arengukava eesmärkide saavutamise tulemustest.

Tasemeõppe kõrval pakutakse kõigis õppekavarühmades ka erinevaid **täiskasvanukoolituse kursuseid**. Kooli eneseanalüüsi aruandest selgub, et valdavalt on koolituskursused finantseeritud kas täiskasvanute koolituse riikliku koolitustellimuse raames või Töötukassa poolt. **Juhtimise ja halduse ning materjalide töötlemise õppekavarühma** praktikaettevõtete esindajad märkisid vestlusel, et nad on teadlikud pakutavatest kursustest, kuid oma ettevõtte töötajate vajadustele nad sobilikke kursusi pakutavast pole leidnud. **Materjalide töötlemise õppekavarühma** osas on kool eneseanalüüsi aruandes märkinud, et nad soovivad laiendada täiskasvanukoolituse pakkumist. Arvestades kooli soovi kujuneda puiduala kompetentsikeskuseks, on komisjoni arvates täiskasvanukoolituse pakkumise suurendamine eesmärgile pürgimisel oluline komponent ning sobivate kursuste pakkumiseks on oluline tööandjatel koguda sisendit. **Juhtimise ja halduse õppekavarühmas** on vestlusel osalenud õpetajatel nii kompetents kui ka võimekus pakkuda täiskasvanute koolituskursusi, sellest lähtudes võiks kool komisjoni arvates kavandada koolituspakkumise mahu suurendamist ning sobivate kursuste pakkumiseks koguda erinevate valdkondade tööandjatel koolitusvajaduse sisendit, sest juhtimine ja haldus läbib kõiki tegevusalasid.

Kool märgib eneseanalüüsi aruandes, et **ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas** on viidud läbi neli riikliku koolitustellimuse kursust ning täiskasvanukoolituse mahu suurendamist pärsib ühelt poolt erialaõpetajate vähesus ja teiselt poolt kooli praktilise töö võimaluste piiratus nn ehitusmajas. Samas märgib kool soovi laiendada nimetatud õppekavarühmas tasuliste ja programmidest rahastatud koolituste pakkumist. Saadud info on vastuoluline ning komisjoni arvamus on, et selles õppekavarühmas on kooli võimekus täna olemasolevate õpetajate arvu, nende koormuse ja praktilise õppekeskkonna ressursi juures täiskasvanukoolituse pakkumise laiendamiseks ammendunud. Komisjoni hinnangul on täienduskoolitused kooli jaoks heaks võimaluseks hoida ja arendada koostööd piirkonna ettevõtetega ning tutvustada õppimisvõimalusi. Saame koolile soovitada kaaluda võimalust kaasata koolitajateks praktikuid ning koolituskursuste läbi viimist tellija juures.

Vestlustel õpetajate ja juhtivõpetajatega ning õppekavajuhtidega selgus, et kõigis õppekavarühmades on koordineeritud ja ühesugune lähenemisviis rakenduskavade kaasajastamisele - igal aastal vaadatakse õpetajate poolt üle õpetatavate õppekavade moodulite rakenduskavad – õpetamise meetodid ja õpilaste sooritatavad ülesanded. Rakenduskavade ettevalmistamisel jälgib valdkonna juhtivõpetaja, et õpiväljundid, hindamiskriteeriumid, hindamismeetodid ja õppemeetodid oleksid sidusad. Ebakõlade korral antakse rakenduskava õpetajale parenduste tegemiseks tagasi.

Vestlustes **ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma** praktikajuhendajatega toodi esile, et õpetamisel tuleks suuremat tähelepanu pöörata armeerimise õpetamisele. Komisjoni seisukohast on seda ülesannet koolil praktilise õppe käigus aga keeruline täita, kuna puuduvad võimalused töö käigus valminud detailide

utiliseerimiseks. Komisjoni arvates saaks pisut seda probleemi leevendada koostöös Eesti Betooniühinguga, luues õpilastele võimalused vaatluspraktikaks erinevatel tööobjektidel. Eesti Betooniühing on juba astunud samme loomaks e-keskkonnas õpilastele vaatlemiseks minutivideoid detailide valmimise kohta. Samas on aga arusaadav, et ainult vaatluspraktika ja õppematerjalide vaatamisega veebikeskkonnas ei ole võimalik tagada kutsestandardis ettenähtud oskuste omandamist. Komisjoni arvates võiks kaaluda õppekava ümbertegemist sellisel moel, et betoneerimisega seotud teematikat õpetaks tööandja juures. Seega on tegemist probleemkohaga, mille lahendamine sõltub suurel määral kooli juhtkonna otsusest, kas mainitud õppekava õpetamine sellises kompetentside komplektis on otstarbekas olukorras, kus puuduvad vajalikud tingimused kõigi kompetentside kutsestandardis kirjeldatud tasemel omandamiseks. Samas on oluline ka õppekavade rakenduskavades kajastada vaadet valdkonna tulevikuoskustele, näiteks ehituses kasutatavate uudsete täislahenduste kohta. Oluline on tihendada koostööd ülikoolide ja kõrgkoolidega, et saada osa lähitulevikus käivituvatest üle-euroopalistest ja vabariiklikest investeeringutest.

Materjalide töötlemise õppekavarühmas on praegu õpeks avatud õppekavade, va puittoodete tehnoloog, aluseks kutsestandardid. Õppekavades esitatud õpiväljundid on vastavuses kutsestandardiga ning moodulite rakenduskavad laiendavad õppekavu. Rakenduskavades toodud õpiväljundite saavutamiseks kasutatakse erinevaid meetodeid, valdavalt on meetodid praktilist laadi ning suunatud oskuste omandamisele.

Kuna **ehituse ja materjalide töötlemise valdkonnas** toimuvad muutused väga kiiresti, leiab komisjon, et hädavajalik on tihedate kontaktide hoidmine erialaliitudega, sest see tagab parema ligipääsu ja ülevaate innovaatiliste lahenduste ja töövahendite kasutamisele materjalide töötlemise ja ehituse valdkonnas.

Juhtimise ja halduse õppekavarühmas toimub praegu õpe ärikorralduse spetsialist, tase 5 õppekaval. Õppekava aluseks olev kutsestandard on uus ning selle alusel loodud õppekaval alustati õpet aastal 2022. Õppekava juurde loodud moodulite rakenduskavas on kirjeldatud õpiväljundid, hindamiskriteeriumid, õppe- ja hindamismeetodid ning ülesanded on piisavad, et tagada kutsestandardis kirjeldatud kompetentside omandamine. Ettevõttepraktika ja teoreetiline õpe on tasakaalus. Kasutatud kirjandus on asjakohane ja toetab õppija õppimist. Õppekavas on ka valikained toetamaks erialast ettevalmistust. Kuna õppekaval toimub õpe alles esimest aastat, siis komisjon saab soovitada rakenduskava üle vaadata õppeaasta lõpus lähtudes õppijatelt saadud tagasiside analüüsist. Komisjon soovitab oma ettevõtte loomise huviga õpilaste jaoks valikainete valikusse lisada ettevõtlusõppe mooduli mahuga 6 EKAPit.

Kooli eneseanalüüsi aruande ja läbi viidud intervjuude alusel saab komisjon öelda, et kõigis **kolmes hinnatavas õppekavarühmas** on õppekavade arendus olnud hinnataval perioodil eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud, eestvedajateks on juhtivõpetajad ja õppekavade juhid, koordinaatorina alates eelmisest aastast õppejuht. Õpetajatele on määratud konkreetne meeskonnatöö aeg, et nad saaksid panustada õppekavaarendusprotsessi. Komisjoni arvates on ratsionaalne töökorraldus on üks võimalus tulla toime tööjõu nappusega selles töölõigis. Kindlasti on oluline kaasata õppekavaarendusse praktikaettevõtete esindajad ning arvestada nende tagasisidega õpilaste oskustele. Oluline koolisisene koostööpartner nii õppekava arenduses kui ka õppekava arenduse tagasisidestamisel on õpilased, ka neid on oluline kaasata.

Järeldused

Tugevused

- Tasemeõppe ja täiendusõppe õppekavade koosarendamine loob võimaluse täiendõppes arendatud mooduli kasutamiseks ka tasemeõppes

Arenguvõimalused kõigi kolme õppekavarühma vaates

Komisjon soovib kõigi hinnatavate õppekavarühmade puhul:

- Lähtuda õppekavade arendamisel OSKA uuringutest ning piirkonna rahvastiku- ja rändeprognoosist. Analüüsida eelkõige piirkonna tööandjate vajadust erineva kvalifikatsioonitasemega ja oskustega töötajate järele ning seejärel luua täpsema sihiseadega õppekavasid esma-, jätku- või ümberõppeks ning täienduskoolituskursusteks, sh RKT-põhisteks. Teha koos piirkonna tööandjatega nende vajadustele vastav ratsionaalne pakutavate õppekavade valik, toetamaks lõpetajate paremat tööle rakendumist.
- Kaasata tööturu ja õppijate vajadustele vastavate õppekavade arenduseks õppekavaarendusse ettevõtted-praktikapartnerid, kes realselt pakuvad praktikakohti ja võtavad õpilasi praktikale, kaasata õpilased õppekavaarendusse, eelkõige õpilaste tagasisidevõimaluste parendamise kaudu, kaasata õppekavade arendusse külalislektoreid-praktikuid. Kasutada õppekavaarenduses ära õpetajate rahvusvahelisest mobiilsusest omandatud kogemusi.
- Analüüsida töötajate tööülesandeid, nende struktuuri ja struktuurse täitmise ajakulu ning tuua välja ajajuhtimise parendamise võimalused. Samuti soovib komisjon analüüsis keskenduda ajanappuse tegelikele põhjustele, neist lähtudes on võimalik teha toimivaid parendustegevusi. Kui selgub, et õppekavade arendamiseks jääb objektiivsetel põhjustel aega napiks, siis tuleb kaaluda keske ametikoha loomist, kuhu koondada õppekavade arendamisega seotud õppekavarühmadele ühised tegevused.

Materjalide töötlemise õppekavarühm

- Riiklik õppekava tiser, tase 4 on suunatud suurtootmisele ning väikeettevõtja vajadusi ei rahulda. Komisjon soovib koolile uurida esmalt enda koostööpartnerite vajadusi ning tagasiside analüüsist lähtudes lisada kooli õppekavasse valikaineid, millede kaudu saab pakkuda väikeettevõttes vajalikku kompetentsi. Samuti soovib komisjon koolil uurida koostöövõrgustikupõhiselt teistelt koolidelt, milline on nende koostööpartnerite arvamus õppekava kohta ja koostöövõrgustiku koordinaator saab vajadusel arvamuse edasi anda riikliku õppekava töörühmale.
- Puittoodete tehnoloogi õppekavas ei ole õppija jaoks üheselt mõistetavat informatsiooni kooli lõpetamise tingimuste kohta. Komisjon soovib sõnastada õppekavasse selged ja üheselt mõistetavad kooli lõpetamise tingimused, mis on kooskõlas kooli õppekava alusdokumentidest lähtuva võimalusega õppe lõpetamiseks.

Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühm

- Hindamiskomisjon soovib tihendada koostööd erialaliitudega, et selle kaudu luua koolile operatiivne kanal ehituses kasutatavate uudsete täislahendustega seotud informatsiooni hankimiseks ning tulevikus vajalike oskuste rakenduskavadesse sisse toomiseks. Samuti soovib komisjon tihendada koostööd kõrgkoolidega saamaks osa lähitulevikus käivituvatest arenguinvesteeringutest.

Soovitus koolile ja koolipidajale

Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas õppekaval kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus analüüsida võimalusi, millisel moel tagada koolis kutsestandardist tulenevad betoneerimisega seotud oskuste omandamine.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Hindamiskriteeriumid

1. õppijate erialavalik on toetatud;
2. õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
3. õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel;
4. õppesisu, -metoodika ja hindamine, sh praktilisel töö ja praktikal lähtub õpiväljunditest;
5. õppijate toetamiseks on loodud tugiteenused ja need on õppijale kättesaadavad.

Analüüs

Kool on püstitanud õpetatavate erialade tutvustamisel kaks konkreetset eesmärki: tutvustada erinevate tegevuste kaudu kõiki õpetatavaid erialasid ning toetada õppijate kaalutletud valikut ja julgustada teda jätkama haridusteed kutseõppes. Koostööpartneritena on kooli eneseanalüüsi aruandes märgitud kohalikke üldhariduskooli ning Töötukassat. Erinevate tegevuste näidetena on toodud eelkutsevaliku õppe rakendamine, õpilasarvutamine, avatud uste nädal. Töötukassale on loodud võimalus viia kooli ruumides läbi nõustamispäevi, mis on ühitatud kooli õppimisvõimaluste tutvustamisega. Koolil on ka sotsiaalmeediakontod. Kodulehel on kõigile huvilistele tutvumiseks vastuvõtueeskiri, õppekavad ning moodulite rakendusplaanid.

Kooli tööplaanis on planeeritud konkreetsete ajade vastuvõtu korraldamiseks kaks korda aastas ning vastuvõtuinfo on avaldatud kooli kodulehel, kandideerimisdokumentide esitamise hõlbustamiseks on loodud kooli kodulehele ka avalduste vormid. Komisjoni hinnangul tuleks need kindlasti üle vaadata, et avalduse vormil oleksid märgitud õiged kandideerimiseeldused, nt komisjoni kooliküllastuse ajal oli võimalik esitada avaldus kandideerimiseks 5. taseme kutseõppesse põhihariduse baasil. Kutseharidust reguleerivatest õigusaktidest lähtudes ei ole see võimalik ning eksitab õpilaskandidaati õppimisvõimaluste valikute osas. Pärast koolilt hindamisaruandele saadud tagasisidet oli komisjonil võimalik veenduda, et kool oli avalduse vormi teinud vajaliku paranduse. Tõhustamiseks õpilaste vastuvõtu protsessi on kool uuendusena igasse vastuvõtuperioodi viinud sisse kolm vastuvõtuvooru kandideerimiseks. See annab võimaluse iga vooru lõppedes anda kandidaadile kiiremat tagasisidet kandideerimise tulemuslikkuse kohta ning vähendada kandidaatide hulka, kes ei kinnita õppima-asumist. Komisjoni arvates on see lähenemiskiivi igati kiiduväärne. Muutmaks vastuvõtu protsessi veelgi kandidaadi-keskseks soovib komisjon koguda kooli kandideerijatelt tagasisidet vastuvõtu protsessi kohta, analüüsida vastuvõtu protsessi ja selle osategevuste tulemuslikkust ning analüüsi tulemustest lähtuvalt kavandada vastuvõtu protsessi parendustegevusi või muutusi.

Kooli eneseanalüüsiaruandes on märgitud, et mõnigi kord jääb õpperühm avamata kandidaatide vähesuse tõttu, aastal 2021 näiteks juhtimise ja halduse õppekavarühmas üks õppekava, aastal 2022 materjalide töötlemise õppekavarühmas kolm õppekava. Samas näiteks vastuvõtueeskiri ei sätesta vähimat kandidaatide arvu, millest lähtudes otsustatakse õppe avamine või avamata jätmine ning mis annaks kandidaadile teadmise objektiivsest põhjusest, miks ta ei saa alustada õpinguid valitud erialal, ehkki on täitnud kõik esitatud nõuded. Vaadates vastuvõtu protsessi kandidaadi vaatest, soovib komisjon panna paika vähim kandidaatide arv kas õppekavarühmade üleselt või õppekavade lõikes, põhjendamaks kandidaadile õppe mitteavamist ka kandideerimiseelduste täitmisel.

Vestlusel kõigi õppekavarühmade vilistlaste ja õpilastega märgiti üksmeelselt, et info õppimisvõimaluste kohta saadi oma lähedastelt, kooli kodulehelt või läbi Töötukassa. Õpilased tõid vestlusel välja, et kool korraldab õppimise ajal nii ettevõtete kui ka erinevate infopäevade küllastusi, kus on võimalik ettevõtete

esindajatega kohtuda. Sellised kohtumised annavad õppijale kindlust, et erialavalik on olnud õige ning annavad aimu ka töö- ja karjäärivõimalustest.

Erialavaliku toetamiseks ning õppija eneseanalüüsiks õpingute ajal on kõigis õppekavarühmades õppekavades moodul „Õpitee ja töö muutub keskkonnas“. Kool märgib eneseanalüüsi aruandes, et mooduli läbimise raames võib selguda, et õpilane ongi teinud vale erialavaliku ja soovib liikuda teisele õppekavale, siis kool üldreeglina seda ka õpingute esimestel kuudel võimaldab. Vestlusel osalenud õpetajad kinnitasid, õpingute esimestel kuudel erialavahetusest tekkinud mahajäämust on võimalik vastavate toetusmeetmetega tasandada. Komisjoni arvates selline paindlikkus õpilase õpitee toetamisel on asjakohane.

Eriti hoolikalt suhtutakse haridusliku erivajadusega õppijate erialavaliku toetamise ning juba vastuvõtuprotsessis kogutakse kaudset infot võimaliku õpiabi või tugimeetmete vajaduse kohta, nt lõputunnistusel olevad puudulikud hindad. Vestlusel märkisid tugitöötajad, et õppijate vastuvõtuprotsessis ei ole võimalik saada andmeid õppijatele varasemalt määratud lisatoe või erivajaduse kohta ning need võivad ilmned alles õppetöö käigus. See probleem vajab komisjoni hinnangul kesket lahendamist HTM poolt.

Kool on märkinud eneseanalüüsi aruandes vajadust vähendada väljalangevust kõigis õppekavarühmades, kuid ei eneseanalüüsi aruandest ega vestlustelt kooli töötajatega ei selgunud, et väljalangevust oleks tõendus põhised analüüsitud ning analüüsi tulemustest lähtudes planeeritud õppe ümberkorraldamist, täiendavate õppematerjalide loomet või teisi meetmeid. Kool on arengukavas 2016-2021 seadnud eesmärgiks õppetöö katkestajate määra alla 20%. Paraku on see kõigis õppekavarühmades jäänud saavutamata. Kuna kool pole kavandanud ajateljel mõõdetavat sihti püstitatud eesmärgi poole liikumiseks, siis komisjon soovib seda teha. Kui püstitada ajateljel mõõdetavad eesmärgid nt kõigile õppekavarühmadele eraldi, siis on võimalik jälgida ka väljalangevuse vähendamiseks rakendatavate meetmete tõhusust fokuseeritumalt.

Kokkuvõtteks võib öelda, et kool toetab õppijate erialavalikut kooli astumisel ja õppimise ajal. Õppimisvõimaluste tutvustamisel keskendudes kooli eneseanalüüsi põhjal valdavalt põhihariduse baasil õppijale. Komisjon soovib leida ka viise andmete kogumiseks lõpetanute rakendumise kohta. Kooli arengukavas on märgitud, et aastaks 2021 soovitakse saavutada vilistlaste 85% tööhõive, kuid kuidas vastavat andmestikku soovitakse saada, see ei selgunud. Andmed lõpetanute hõive kohta annaks indikatsiooni õppe tulemuslikkuse kohta õppekavadel.

Komisjon tutvus hindamiskülastuse ajal kooli õppebaasiga ning küsis ka kõigi hinnatavate õppekavarühmade õpilastelt nende rahulolu kohta õpikeskkonnaga. Õppetöök on kasutada IT-vahenditega varustatud klassiruumid rühmatöödeks, loenguteks ja seminarideks ning arvutiklass, praktilise õppe ruumid, masinasaal. Kool kasutab e-õppe keskkonda Moodle ning õppeinfosüsteemi Tahvel. Vestlusel õpilastega selgus, et õpikuid jagub kõigile. Moodlet kasutatakse aktiivselt – õpetajad esitavad seal õppematerjale, konspekte ja õpiülesandeid, õpilased esitavad Moodlesse oma iseseisvaid töid jms. Õpilastele tekitas segadust, et paralleelselt on kasutusel mitmed e-keskkonnad – Moodle, Tahvel, Google Drive. Komisjon on õppurite arvamusena nõus ja soovib koolil keskenduda Moodle ja Tahvli võimaluste kasutamisele, kuna nende osas on tagatud keskne arendus- ja nõustamistugi kõigile koolidele.

Tutvudes **materjalide töötlemise õppekavarühmas** masinasaali ja masinapargiga, selgus, et olemasolev küll toetab ja võimaldab õpiväljundite saavutamist, kuid peatselt on vajalik hakata seadmeid välja vahetama ja uuendama – lintsaag, CNC keskus, positsioonfrees. Komisjoni hinnangul oleks praktilise õppe ruumi suurust arvestades otstarbekas tööohutuse ja õppekvaliteedi tõstmiseks tislari eriala õpperühmad teha praktilise õppe läbi viimisel poolrühmadeks. Tutvudes **ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma** õppebaasiga, selgus, et praktilise töö labor on väike ning see piirab täiendavate õppekavade pakkumist ning suurema arvu õpilaste vastuvõttu. Hetkel on igal õpilasel harjutuskoht olemas ja ruumiprogramm rohkemate loomist ei võimalda. Samuti on direktori sõnul probleemiks halvakvaliteediline ventilatsioon, samas on ventilatsioon üks olulisemaid ohutu töökeskkonna elemente. Puudus on ka õppevahendite

hoiuruumidest, õpilaste riietus- ja pesemisvõimalused vajavad väljaehitamist. Praegu jääb ebapiisavate ruumivõimaluste taha ka täiendusõppe kursuste pakkumine.

Samas väärib tunnustust, et **ehituse ja tsiviilrajatiste ning materjalide töötlemise õppekavarühmas** on praktikaettevõtted investeerinud kooli õppevahenditesse eesmärgiga toetada õpilaste praktiliste oskuste arendamist.

Kõigis õppekavades on käsitletud tööohutuse ja ohutu töökeskkonna teemasid eriala vaatenurgast – selles oli võimalik veenduda rakenduskavade lugemisel. Komisjon küsis vestlusel kõigi õppekavarühmade õpilastelt ka tööohutusealase õppe kohta – õpilasi juhendatakse praktilise töö ajal ja õpilased on kursis tööohutuse nõuetega, enne ettevõttesse praktikale minekut viib õpetaja läbi ohutusosalase instrueerimise. Õppetundide vahel puhkamis- ja lõõgastumisvõimalustega olid kõigi õppekavarühmade vilistlased ja õpilased rahul. Probleemina märgiti õpilaste poolt toitlustusvõimaluse puudumist kooli peahoones. Kool tegeles komisjoni koolikülastuse ajal selle küsimuse lahendamiselega. Kooli sisekliimat ja õhkkonda hindasid vestlustel osalenud õpilased, vilistlased kui ka töötajad sõbralikuks, suhteid õpilaste ja õpetajate vahel usalduslikeks: kooli suhtluskeskkond on avatud, teineteist toetav, probleemide ennetamisele ning nende lahendamisele suunatud.

Kokkuvõttes saab komisjon öelda, et kooli õpikeskkond ja materjalid toetavad õpilase õpiväljundite saavutamist, õpilased on teadlikud tööohutuse nõuetest ning neid juhendatakse praktilise töö ajal. Lähitulevikus tuleb koolil materjalide töötlemise õppekavarühma praktilise õppe baasis planeerida seadmete uuendamist ning ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma praktilise õppe baasis nõuetekohase ventilatsioonisüsteemi väljaehitamine. Juhtkonna hinnangul on kooli eelarve võimalused selleks piiratud. Kooli õppekorralduse alused ja põhimõtted on kajastatud kooli õppekorralduseeskirjas. Õppekorralduseeskirja lisadena on kinnitatud praktilise töö läbiviimise kord, praktikakorralduse eeskiri, hindamise põhimõtted ja kriteeriumid, valikmoodulite valimise kord. Tutvumisel kooli õppekorralduseeskirjaga märkas komisjon, et kasutatav hindamise skaala ja terminoloogia – hinne „F“, õppejõud kui ametinimetus, eksmatrikuleerimine – ei ole kooskõlas kutseõpet korraldavate õigusaktidega ning õppekorralduseeskirja tuleb selles osas parendada lähtudes õigusaktides sätestatust.

Kõigi õppekavarühmade õppekavades, va plaatija, on lisaks kohustuslikele õpingutele pakkumisel ka valikõpingute moodulid. Valikõpingute eesmärkide, õpiväljundite ja õppesisudega tutvununa saab komisjon märkida, et need on toetavad õppija kutse- eri- ja ametialast arengut ning elukestva õppe võtmepeadevuste süvendamist.

Vestlustel selgus, et **kõigi õppekavarühmade vilistlased ja õpilased** tunnevad või tundsid, et neil puudub võimalus ise valida valikõpingute mooduleid. Praegu on need määratud kooli poolt ja niimoodi võib õpilane sattuda ainesse, mis talle uut teadmust või oskust ei too, seda rõhutasid 5. taseme õppe läbinud vilistlased või sellele õppivad õpilased. Samas kutseõppeasutuse seadus sätestab õpilase õiguse iseseisvalt valida valikõpinguid ning kooli õppekavades on samuti kirjeldatud valikõpingute valimise põhimõtted lähtudes seaduses sätestatust. Antud hetkel on vastuolu seaduses sätestatu, kooli õppekavas lubatu ning kooli õppekorralduseeskirjas toodu vahel. Vestlusel õppejuhiga mõõnis ka tema raskusi valikõpingute pakkumisel ning kool on teadlikult asunud probleemi lahendama kahel suunal - valikõpingute moodulite arvu suurendamisel ja õpilastele võimaluse loomisega ise valikmooduleid valida. Komisjon soovib mõelda võimalusele pakkuda osasid valikõpinguid e-kursustena või õppekavarühma üleselt, et valikõpingute mooduli valijate arvu suurendada ning seeläbi luua võimalus mooduli avamiseks.

Juhtimise ja halduse õppekavarühma õpetajad toonitasid vestlusel, et kasutatav tagasiside kogumise protsess õppekorralduse ja õppija õppimise tulemuslikkuse kohta on ebaefektiivne ega võimalda õpetajal õigeaegselt muuta oma tegevusi õpetamise parendamiseks. **Sama õppekavarühma vilistlased** märkisid vestlusel, et õppetöö ajal ei olnud võimalust anda tagasisidet õppe sisu, meetodite ning hindamiskriteeriumite kohta. Senini on tagasiside kogumine toimunud moodulipõhiselt ja komisjoni hinnangul antud juhul pole see tagasisidestamise mudel toimunud ja täitnud oma eesmärgi.

Vestlusel **sama õppekavarühma** vilistlaste ja õpilastega toodi välja, et kool võiks rakendada mõnedes teemades täielikult veebipõhist õpet ja võimaldada neil õpilastel, kes ei saa tunniplaani järgses õppetöös osaleda nt haigestumise tõttu, osaleda koos teistega samaaegselt õppetöös Zoomi keskkonna abil.

Vilistlased märkisid oma õpikogemuse alusel, et kontaktõppe maht on vähenenud ning praktika sooritamine õppekavajärgses mahus on töö kõrvalt õppijale keeruline. Õpetajad väljendasid vestlusel sama probleemi – üleminekul statsionaarselt õppevormilt mittestatsionaarsele on kontaktõppe maht jäänud nii väheseks ja iseseisva töö osa nii suureks, et see ei tule kasuks õpiväljundite saavutamisele.

Materjalide töötlemise õppekavarühma õpilased märkisid, et puittoodete tehnoloogi õppekava esimese õppeaasta õpe on liialt sarnane varem omandatud oskustele ja teadmistele ning praktika maht on väga suur ning töö kõrvalt seda etteantud ajaga läbida ei ole võimalik. Komisjon soovib arvesse võtta õpilaste varasemalt omandatud oskusi ning teavitada õpilasi paremini VÕTA rakendamise võimalustest.

Kooli eneseanalüüsi aruandes on märgitud, et **juhtimise ja halduse õppekavarühmas** on õpilase iseseisva töö maht 75%. Kuna ka **materjalide töötlemise õppekavarühma** vilistlased ja õpilased tõid esile vähese kontaktõppe mahu ja suure iseseisva töö osakaalu, siis vaatles komisjon õppeinfosüsteemis Tahvel mittestatsionaarse õppevormiga õppekavu ka sellest aspektist. Tulemused olid järgmised. Puittoodete tehnoloog (kood 129057) – auditoorne õpe 17,76%, iseseisev õpe 72,24%; pottsepp-sell (kood 215130) – auditoorne õpe 19,62%, iseseisev õpe 80,38%; plaatija (kood 151712) – auditoorne õpe 7,17%, iseseisev õpe 51,93%. Kuna õigusaktiga (Kutseõppeasutuse seadus) on sätestatud, et mittestatsionaarse õppevormi rakendamisel on õppija iseseisev töö rohkem kui pool õpingute kogumahust, siis komisjoni arvates on koolil, vaadates eespool toodud iseseisva töö mahtu õppekavades lõikes, avar võimalus kontaktõppe mahu suurendamiseks ning toetamaks töökorralduse muutmise kaudu õppijat õpiväljundite saavutamisel samas rikkumata õigusaktiga sätestatud iseseisva töö normi.

Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma õpetajad tõid vestlusel välja, et kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehituse õppekava õpilaste vähenenud füüsiline vastupidavus ning kiire väsimine on nii mõnigi kord takistuseks praktilise töö tegemisel ja õpiväljundite saavutamisel. Paraku selle valdkonna töö nõuab füüsilist pingutust ning õpet teistmoodi korraldada ei saa. Komisjonil on keeruline siinkohal midagi soovitada, võib olla sobib selliste erialade õppimine keskhariduse järgselt, kui õppija on täisealine ja füüsiliselt tugevam ning kool saab erialade tutvustamisel selgemini välja tuua nii õppe kui ka hilisema töö füüsilist iseloomu.

Õppekavades on oluline osa õpiväljundite saavutamisel ettevõttepraktikal. Kõigi õppekavarühmade õppekavades on kirjeldatud praktika ettevõttes. Õppekavarühmade õpilastega vesteldes selgus, et praktikadokumentid on kättesaadavad kooli kodulehelt ning vajadusel aitavad õpetajad nende täitmisel. Ettevõttepoolne praktikajuhendaja annab praktikapäevikusse oma hinnangu õpiväljundite saavutamise kohta ja koolis toimub praktikaaruande kaitsmine ning alles seejärel praktika hinnatakse.

Kooli eneseanalüüsi aruandes märgitakse, et praktikal õpiväljundite saavutamiseks on oluline esmalt koolipoolse ja ettevõttepoolse praktikajuhendaja koostöö. Vestlustel osalenud praktikaettevõtete juhendajad märkisid vestlusel, et praktikadokumentid on ettevõttesse toonud praktikant ning koolipoolse juhendajaga nad ei ole kohtunud. Peeti piisavaks, kui koolipoolne juhendaja külastaks praktikaettevõtet enne praktika algust, et selgitada ja läbi rääkida mõlema poole võimalused ja ootused. Ilmselt on ka teistsuguseid näiteid kooli ja ettevõtte koostööst praktikandi toetamisel, kuid vestlustel hindamiskomisjoniga sai osaleda väike arv ettevõtete esindajaid. **Materjalide töötlemise õppekavarühma** õpilased märkisid vestlusel, et kool aitas praktikadokumentid ära täita, kuid ettevõttes pidid nad praktikajuhendajat aitama neist arusaamisel. **Juhtimise ja halduse õppekavarühma** praktikaettevõtte esindaja ütles vestlusel, kõik praktikandid ei oma täit arusaama praktika eesmärkidest/ülesannetest ja ettevõtte esindajal on keeruline sellist praktikanti toetada. Komisjon soovib koolil õpilasi enne praktikale siirdumist põhjalikumalt praktikaks ette valmistada. Juhtimise ja halduse õppekavarühma vilistlased tõid välja, et praktika kohta on nad ka praktikaaruandes teinud ettepanekuid, kuid tehtud ettepanekutele nad tagasisidet pole saanud. Siin saab komisjon soovitada käsitleda õppijate rahulolu õppimise ja õpetamisega terviklikumalt ning informeerida õpilasi nende poolt tehtud ettepanekute rakendamise võimalustest.

Juhtimise ja halduse õppekavarühma õpilased märkisid vestlusel, et õppekava õpiväljunditega sobiva töökogemuse korral saavad nad sellest lähtudes taotleda töökogemuse arvestamist VÕTA raames. Lisaks tuleb läbida praktika ettevõttes, kuid töötaval inimesel on keeruline leida ettevõtet, kes pakuks nn kontoritöö praktikat peale kella viit, kui õppiija on lõpetanud oma tööpäeva ning praktika õpiväljundite omandamiseks tuleb seda sooritada mitmes ettevõttes. Osade õpiväljundite omandamiseks on üldse keeruline praktikaetevõtet leida, sest tänasel päeval ostavad ettevõtted teatud teenused sisse – näiteks raamatupidamine, turundus, logistika. Komisjoni hinnangul võiks kool kaaluda osade praktika õpiväljundite õpetamist alternatiivina kooli juures. Vestlusel sama õppekavarühma õpetajatega toodi välja, et õppekorraldusele mõjus ka covidi-periood laastavalt ning praktika mittesooritamise tõttu oli palju katkestajaid.

Koolil on koostatud ja kinnitatud praktikaetevõtete hindamise põhimõtted ning pikk praktikaetevõtete nimekiri. Vestlusel **kõigi õppekavarühmade vilistlaste ja õpilastega** selgus, et tegelikult pakuvad praktikakohti vähesed nimekirjas olevad ettevõtted ning praktikakoht leitakse kas tuttavate, pereliikmete ja õpetaja abiga või õpitavas valdkonnas töötades. Kuna vestlustel toodi õpilaste, vilistlaste ja praktikaetevõtete esindajate poolt väga palju erinevaid näiteid, siis komisjoni arvates vajab kaardistamist, kui paljud nimekirjas olevaist ettevõtetest täna realselt praktikakohti pakuvad ning milliste õppekavade või kursuste õpilastele. Kaardistamise tulemuslikkusele aitab kaasa, kui lähtuda praktikaetevõtete võimaluste hindamisel õppekavades kirjeldatud praktikate õpiväljunditest. Kaardistamise tulemusel tekib ka ülevaade praktikaetevõtete võimalike juhendajate koosseisust ja arvust. Soovitame, et kool ja praktikaetevõtete juhendajad läbiksid covidi-järgselt kas ühise seminari või koolituse, et selgitada vastastikuseid ootusi praktikale, praktikandile ning ka praktikadokumentatsiooni täitmisele. Praktikajuhendajatele koolipoolse toe ja nõustamise pakkumiseks ning vastastikuseks info jagamiseks on oluline leppida kokku konkreetne omavaheline suhtluskanal.

Kõigi hinnatavate õppekavarühmade õppekavade moodulite rakenduskavades on planeeritud moodulite õpiväljundite hindamine, millede saavutamist toetab õppe sisu ehk teemad ning õpiväljundiga sobivad õppemeetodid. Moodulis õpet läbi viivad õpetajad lepivad kokku õppeks kasutatava meetodika lähtudes õpiväljundist ja õppijate vajadustest. Igal kevadel viiakse õpetajate poolt rakenduskavasse õpilaste poolt tehtud ettepanekutest lähtudes sisse vajadusel muudatused. Samas olid vestlustel erinevate õppekavade õpilased kui ka vilistlased erinevatel arvamustel, kas õppimise ja õpetamise tagasisideküsitlused toimusid või ei. Õpilaste poolt märgiti, et enne mooduli algust küsiti nende ootusi õppe suhtes. Komisjoni hinnangul on koolil vajalik selgemalt kujundada õpilaste arusaama, mis eesmärgil üks või teine tegevus toimub ja milleks see on oluline. Soovitame monitoorida erineva tasemega õppekavade õppurite ootusi õppimise ja õpetamise tagasisidele ning selle tulemustest lähtuvalt rakendada erinevaid tagasiside andmise formaate või rakendusi, et tagada õpilastele neile sobiv võimalus tagasisidet anda ning arendada ka tagasiside andmise kultuuri.

Vestledes kõigi õppekavarühmade vilistlaste ja õpilastega selgus, et väljundipõhise õppe loogika on neile selge, kasutatavatest õppemeetoditest enim meeldivad õppekäigud ettevõttesse, kaasuste lahendamine, rühmatööd ja praktilise harjutamisetunnid töökojas ning praktikute näited oma tööelust. Ka kool oma eneseanalüüsi aruandes märgib, et õpilased üldreeglina mõistavad, miks ja kuidas nende teadmisi hinnatakse. Kasutusel olev õppeinfosüsteem võimaldab õpilasele päeviku-põhist detailset ülevaadet oma edenemisest ning õpiväljundite täitmisest.

Üks võimalus näidata õpiväljundite saavutamise taset, on õpilase osalemine kutsevõistlustel. Kooli eneseanalüüsi aruandes on kõigi õppekavarühmade osas toodud mitmeid näiteid õpilaste kõrgete saavutuste kohta vabariiklikel kutsevõistlustel. Juhtimise ja halduse õppekavarühma õpilased ütlesid vestlusel, et nende osalemist piirab kehtestatud vanusepiir – täiskasvanud õppiija on sageli vanem kui vanusepiir seda võimaldab.

Kõik hinnatavate õppekavarühmade õppekavad, va puittoodete tehnoloog, põhinevad kutsestandarditel. Sellest lähtudes on õpilasel õppe lõpetamiseks kohustus sooritada kutseksam, selle ebaõnnestumisel koolieksam. Kool on esitanud vastava statistika kahes võtmes – kutseksamil osalenud ja selle sooritanud õpilaste arv. Kutseksamini sooritanute määra arvutused tegi kooli eneseanalüüsi aruandes esitatud tabelist lähtudes komisjon.

Tabel 11. Kutseeksamil osalenute ja sooritajate arvud perioodil 2017-2022

Õppekavarühm	2017		2018		2019		2020		2021		2022		KOKKU	
	osales	sooritas	osales	sooritas	osales	sooritas	osales	sooritas	osales	sooritas	osales	sooritas	osales	sooritas
Juhtimine ja haldus					5	5	6	6	1	1	5	5	17	17
Materjalide töötlemine	19	17	14	10	15	11	16	14	9	4	7	3	80	59
Ehitus ja tsiviilrajatised	15	10	17	16	24	23	36	31	27	26	40	34	159	140

Allikas: kooli enesehindamise aruanne

Tabel 12. Kutseeksami sooritajate osakaal (%) perioodil 2017 – 2022

Õppekavarühm	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2017-2022 keskmine
Juhtimine ja haldus	x	x	100	100	100	100	100
Materjalide töötlemine	89	71	73	87	44	42	73
Ehitus ja tsiviilrajatised	66	88	95	86	96	85	88

Kutseeksami sooritanute osakaal **materjalide töötlemise õppekavarühmas** arengukavas planeeritud tasemeni jõudnud ei ole. Vestlustel õppekavarühma õpetajatega selgus, et kutseeksami mittesooritamisel antakse õpilasele tagasisidet, milles analüüsitakse ebaõnnestumise põhjuseid, viiakse läbi täiendavaid harjutusi ja konsultatsioone ja alles seejärel määratakse koolilõpueksami aeg. Üldreeglina sooritavad õpilased koolilõpueksami edukalt. Komisjon soovib analüüsida kogu hinnatava perioodi ulatuses põhjuseid, miks kutseeksami sooritanute osakaal on jäänud madalaks ning tulemustest lähtudes koostöös praktikaettevõtetega parendada õppeprotsessi ning seirata parenduste mõjusust juba õppeprotsessis ning leida võimalused ka õppija individuaalseks toetamiseks. Komisjon soovib ebaõnnestumise põhjuste analüüsi tulemusi kasutada ka moodulite rakenduskava parendamisel.

Lisaks märkisid õpetajad, et enamusele õpilastest ei ole kutseeksam jõukohane, kuna Tisler, tase 4 kutsestandard on sõnastatud liiga keeruliselt. Probleemi lahendusena pakub komisjon välja võimaluse lisada õpilaste tunniplaani aeg, mille käigus selgitatakse kutsestandardis nõutud kompetentse ning nende seost õpitavate oskustega. Samas on õpetajate kommentaar oluliseks tagasisideks kutsekojale, kes veab eest kutsestandardite arendamise protsessi.

Juhtimise ja halduse õppekavarühma vilistlased tõid välja, et neil ei olnud kutseeksamiks valmistumisel õigeaegset infot kutseeksami sisu kohta ja seetõttu tuli ka hiljem mõningaid töid portfoolios ringi teha ja see tõi kaasa ebakindluse kutseeksami soorituse osas.

Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma praktikaettevõtete esindajad hindasid vestlusel õpilaste teoreetilist ettevalmistust tugevaks, kuid puudusena toodi välja õpilaste mõningate praktiliste oskuste tase – betoonkonstruktsioonide valdkonnas ei õpetata armeerimist ning silikoonimise puhul puuduvad oskused, kuidas silikoonida ilma teibita. Komisjon soovib koolile nende oskuste õpetamist kooli või mõne partnerkooli praktikabaasis praktilise õppe tundides ning tihendada koostööd praktikajuhendajatega praktilise õppe kvaliteedi parendamiseks.

Õppekava tisler, tase 4 moodulite rakenduskavas on ette nähtud mööbli paigaldamine, kuid intervjuudes **materjalide töötlemise õppekavarühma** vilistlastega tuli välja, et realselt sellel teemal praktilist õpet ei

toimu ja praktika käigus ka seda ei pakuta. Õppe jooksul antakse küll ülevaade mööbli paigaldamise põhimõtetest, kuid kutsestandard näeb ette oskuste omandamist ning oskust ei saa asendada teooria teadmiselega. Siin saab komisjon soovitada luua kooli praktikabaasis võimalused õppekavas tislere, tase 4 moodulite rakenduskavas ettenähtud mööbli paigaldamise oskuste omandamiseks ning jälgida, et ka ettevõttepraktikal oleks võimalik selliseid ülesandeid täita.

Kõigi õppekavarühmade praktikaettevõtete esindajad väljendasid komisjoniga vesteldes huvi osaleda praktika kaitsmisel. Komisjoni meelest on see üks võimalus õpilastel saada vahetut tagasisidet potentsiaalsetelt tööandjatelt, kaasata ettevõtteid praktikaprotsessi ning koguda tagasisidet praktika juhendajate koolitusvajaduste kohta.

Tugiteenuste osutamise tingimused ja kord on määratletud õppekorralduseeskirjas. Koolikülastuse ajal ei olnud aga VKHK õpilasel võimalik saada kõiki kutseõppeasutuse seaduses nõutud tugiteenuseid koolis erialaspetsialistide nappuse tõttu – näiteks karjääriteenus ja psühholoogiline teenus. Kool on korduvalt püüdnud spetsialiste konkursi korras leida, kuid paraku tulutult. Kooli eneseanalüüsi aruandest selgus, et koolis on tugitöötajatest sotsiaalpedagoog ning eripedagoog, kes olid vestluse toimumise ajaks koolis töötanud 1,5 kuud. Ühe tööülesandena on eripedagoogile märgitud ka HEV-õpilaste tugiteenuste mudeli arendamine jätkusuutlikumaks ning mudeli rakendamise koordineerimine. Eripedagoog on läbi viinud ka kaardistuse selgitamiseks välja, kui mitmel õpilasel on vajadus nii või teistsuguse tugiteenuse järele lähtuvalt tema erivajadusest. Vestluse toimumise ajal oli see arv koolis orienteeruvalt 170. HEV õppureid on ka hinnatavates õppekavarühmades.

Juhtimise ja halduse õppekavarühmas määratakse toetusvajadusega õpilasele näiteks pikendatud tähtaegu ülesannete esitamiseks, et toetada aeglase edenemisega õppijaid. **Materjalide töötlemise õppekavarühmas** pakutakse õpilastele täiendavaid konsultatsioone, sh ka õppetöö välisel ajal. **Ehituse ja tsiviilrajatiste** õppekavarühmas pakutakse õpiraskustega õpilastele nii õpetajate poolset kui ka sotsiaalpedagoogi konsultatsiooni.

Tugimeetmete ja teenuse vajaduse väljaselgitamist vastuvõtuprotsessis raskendab asjaolu, et asjaomastel töötajatel puudub juurdepääs nt EHISes olevale infole õpilase HEV või varasemalt rakendatud tugiteenuste kohta. Seetõttu püüavad kooli töötajad koguda kaudset infot võimaliku õpiabi või tugimeetmete vajaduse kohta. Näiteks lõputunnistusel olevad puudulikud hinded, õppevõlad ja käitumisprobleemid, põhjendamata puudumised. Alates sellest õppeaastast peetakse puudujate arvestust õppeinfosüsteemis Tahvel, et ka lapsevanemal oleks olemas vastav ülevaade ning sellest lähtuv võimalus sekkumiseks. Vestlustel õpilaste ja vilistlastega selgus, et ollakse kursis ja teadlikud kooli poolt pakutavatest tugiteenustest, kuid vestlustel osalenud ise ei ole neid vajanud. Kõigi õppekavarühmade õpilased tõid välja, et üldreeglina pöörduakse probleemide korral kursusejuhataja poole, kuna tema on see isik, kellega õppeperioodil kõige tihedamalt kokku puututakse. Pöörduakse ka probleemidega, mis ei puuduta otseselt õppetööd. Samas tunnistasid õpilased ise, et esmalt nt aine-alase probleemiga või õpiabi vajadusega peaks pöörduma otse õpetaja poole, et suhtlemisahel oleks lühem. Märgiti, et võimalik on pöörduda ka õpilasesinduse poole probleemi tõstatamiseks. Täiskasvanud õpilased juhtimise ja halduse õppekavarühmast märkisid, et vaatamata tugiteenustele ikkagi katkestatakse õpingud, kuna on raske tööd, õpinguid ja pere-elu ühitada, praktika jääb sooritamata, tekivad logistika-probleemid ehk bussiliikluse puudulikkus. Vestlusel märkis ka õppejuht, et õpilaste koolist väljalangemise probleemiga tegelemine on oluline, koolis on eelkõige tugiteenuste spetsialistid kõige kompetentsemad sellega tegelema ja õpetajad ei tohiks keskenduda õpilaste sotsiaalsete probleemide lahendamisele. Soovitame tõendus põhiselt analüüsida ja konkreetset välja tuua, mis on aidanud väljalangevust vähendada, et toimivaid meetmeid/teenuseid tõhusamalt kasutada. Õpetajad märkisid vestlusel, et tunnevad oma töös suurt tuge tugispetsialistidelt.

Vestlusel rõhutasid tugitöötajad, et kursusejuhatajal peab olema hea kontakt alaealise õpilase ja tema vanematega. Samas ka nenditi, et vaatamata tugispetsialistide tööle ning kursusejuhataja usalduslikule suhtele õpilasega võib juhtuda, et kodu ei toeta kooli püüdlusi abi ja toe pakkumisel ning õpilane ikkagi lahku koolist. Kool püüab igapäevaselt tõhustada koostööd õpetajate, õpilaste ning perede vahel.

Kokkuvõttes saab komisjon öelda, et koostöö õpetajate, kursusejuhatajate ja tugispetsialistide vahel on hea. Õpilased on tugiteenustest teadlikud. Koolil on tihe koostöö piirkonna üldhariduskoolidega põhihariduse baasil kutseõppe võimaluste pakkumiseks. Samas juhib komisjon tähelepanu, et kooli poolt õpilastele valikainete pakkumine peab lähtuma õppekavas kirjeldatud tingimustest. Selleks, et õpetajatel oleks piisav info õppetegevuse kvaliteedi tõstmiseks on otstarbekas muuta õpilaste poolt antava tagasiside kogumise süsteemi õpetamise kohta. Väljalangevuse analüüsimiseks tuleks koolil kehtestada konkreetne mõõdikute süsteem, mille alusel saab hinnata seatud eesmärkide täitmist. Vilistlased ja õpilased kinnitasid, et väljundipõhise õppe loogika on neile selge, kasutatavatest õppemeetoditest enimmeeldivad on õppekäigud ettevõtetesse, kaasuste lahendamine, rühmatööd ja praktilise harjutamisetunnid töökojas ning praktikute näited oma tööelust ning need aitavad oluliselt kaasa õpiväljundite saavutamisele.

Järeldused

Tugevused

- Tihe koostöö piirkonna üldhariduskoolidega põhihariduse baasil õppimisvõimaluste tutvustamiseks
- Kolm kandideerimisperioodi võimaldavad anda kandideerimisele iga kandideerimisperioodi lõppedes kiiremat tagasisidet kandideerimise tulemuste kohta
- Avatud ja toetav sotsiaalne õpikeskkond toetab õpilaste õpimotivatsiooni
- Tugitöötajate tihe koostöö kursusejuhendajatega probleemidele lahenduste leidmiseks ja väljalangevuse ennetamiseks. Õpilased on hästi informeeritud kooli poolt pakutavatest tugiteenustest

Parendusvaldkonnad kõigis kolmes hinnatavas õppekavarühmas

- Koolil on kinnitatud pikk praktikaettevõtete nimekiri kuid praktikakohta otsivatele õpilastele pakuvad praktika eesmärgi ja õpiväljunditega sobivaid praktikakohti nimekirjas olevatest ettevõtetest vähesed. Komisjon soovib:
  - kaardistada, kui paljud nimekirjas olevaist ettevõtetest täna realselt praktikakohti pakuvad ning milliste õppekavade või kursuste õpilastele ning lähtuda praktikaettevõtete praktikapakkumise võimekuse hindamisel õppekavades ja rakenduskavades kirjeldatud erinevate praktikate õpiväljunditest
  - enne õpilaste praktika algust teha koostööd praktikaettevõttega nt seminari vormis, selgitamaks kooli ja praktikaettevõtte vastastikuseid ootusi, sh praktikandile, praktika korraldusele, praktika dokumentatsioonile ning õpilase õpiväljundite saavutamise võimalustele
- Kooli õppekavades on määratud, et õppijatel on õigus valida rakenduskavas toodud valikmoodulite vahel ja valida valikmooduleid kooli teistest õppekavadest kuid õppijate ja vilistlaste kogemuse alusel on valikmoodulid neile kooli poolt ette antud ning kooli õppekorralduseeskirjas on märgitud, et valikmoodulite valiku õppija jaoks teeb kool. Komisjon soovib:
  - viia õppekorralduseeskiri vastavusse kooli õppekavades määratud tingimustega valikmoodulite valikuks ning vastavusse ka Kutseõppeasutuse seadusega, mis sätestab õpilase õiguse valikmoodulite valimiseks
  - luua õpilastele valikmoodulite valimise võimalused vastavalt nende õppekavaga määratud tingimustele
- Kooli õppekorralduseeskirjas on mitmed ebatäpsused kutseõppes kasutatava hindamise skaala ja terminoloogia osas – hinne „F“, õppejõud kui ametinimetus, eksmatrikuleerimine. Komisjon soovib muuta õppekorralduseeskirja vastavaid sätteid ning viia need vastavusse kutseõpet reguleerivate õigusaktidega

Arenguvõimalus kõigis õppekavarühmades

- Analüüsida vastuvõtuprotsessi ja selle osategevuste tulemuslikkust eelkõige kandidaadi tagasiside kaudu ning analüüsi tulemustest lähtudes kavandada vastuvõtuprotsessi parendusi või muutusi. Õpilaskandidaatide informeerimiseks vastuvõtuperioodil õppe avamise tingimustest määrata vastuvõtueeskirjas vms dokumendis kandidaatide vähim arv, millest lähtudes õpperühm avatakse.
- Suurendada mittestatsionaarse õppevormi puhul kontaktõppe tundide mahtu toetamaks õpilasi õpiväljundite saavutamisel
- Selgitada välja erinevate sihtrühmade ootused tagasiside andmise võimaluste kohta ning tulemuste analüüsist lähtudes rakendada sihtrühmadele arusaadavad tagasiside vormid ning -meetodid ning arendada tagasiside andmise kultuuri. Käsitleda õppijate rahulolu õppimise ja õpetamisega koolis ja praktiliselt terviklikult ning anda õpilastele tagasiside nende tehtud ettepanekute edasise rakendamise võimaluste kohta
- Väljalangevuse vähendamiseks kaardistada, millised on olnud toimivad väljalangemist ennetavad ja vähendavad tegevused, et neid meetmeid laiemalt ja tõhusamalt kasutada. Meetmete tõhususe jälgimiseks määratleda ajateljel konkreetset väljalangemise sihttasemed, mille poole pürgitakse. Viia õppekavade ja õppimisvõimaluste tutvustamist läbi sihtrühma ja sihtturunduse põhiselt, et õppekavadele kandideeriks suurem arv õppimiseks motiveeritud kandidaate
- Kasutada paremini vilistlaste potentsiaali õppetöös ja õppekavaarenduses. Leida võimalused vilistlaste hõive ja käekäigu jälgimiseks saamaks indikatsiooni õppe tulemuslikkuse kohta õppekavadel ning koostöövõimalusi erialal töötavate vilistlastega, kellel on kogemus läbitud õppekava sisu ning tööturu nõudmiste osas ning sellest lähtudes olemas võimekus panustada õppeprotsessi

Arenguvõimalused materjalide töötlemise õppekavarühmas

- Analüüsida kogu hinnatava perioodi ulatuses põhjuseid, miks kutseksamite sooritanute osakaal on jäänud madalaks ning tulemustest lähtudes parendada õppeprotsessi ning seirata parenduste mõjusust juba õppeprotsessis. Samuti soovitab komisjon panna suuremat rõhku õppe- ja kasvatustsükli õpilaste valmisoleku kujundamisele kutseksami edukaks sooritamiseks. Luua võimalused õppekavas tiser, tase 4 moodulite rakenduskavas ettenähtud mööbli paigaldamise oskuste omandamiseks

Soovitused koolipidajale

- Leida võimalused ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma praktilise õppe olemasoleva ruumiprogrammi väljaarendamiseks ning ventilatsioonisüsteemi väljaehitamiseks
- Leida kooliga koostöös võimalused kooli praktilise õppe masinapargi uuendamiseks, nt lintsaag, positsioonifrees, CNC keskus

3.3 Õpetajad¹

Hindamiskriteeriumid

1. õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud;
2. õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.

¹ Õpetajad on hindamisaruande kontekstis kõik õppekasvatustala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

Analüüs

Kool on eneseanalüüsi aruandes esitanud hinnatavate õppekavarühmade lõikes detailse ülevaate õppetööd läbi viivate kutseõpetajate, õpetajate ja praktikute kohta - nimed, ametinimetused, õpetatavate teemade loetelu, vanus, kvalifikatsioon ning käesoleva õppeaasta koormus hinnatavas õppekavarühmas ning ametikoha maht. Tabelist nähtub, et põhikohaga pedagoogiliste töötajate haridustase on valdavalt kas kõrghariduse 1. või 2. aste, läbitud kutsepedagoogika koolitus, kutseõpetaja, tase 7 kvalifikatsioon või täiskasvanute koolitaja, tase 6 kvalifikatsioon, õpetatavate erialade lõikes on osad õpetajad sooritanud ka erinevate tasemete kutsekvalifikatsiooni eksameid. Õpetajad viivad läbi erinevaid täiskasvanute koolituskursusi ning neile on antud hea tagasiside.

Vestlustel õpetajatega selgus ja vestlusel direktoriga sai kinnituse, et täisametikoha mahuks on 800 kontakttundi õppetööd õppeaastas, millele lisanduvad õppekorralduslikud ja meetoodilise töö ülesanded. Vaadates kooli eneseanalüüsi aruandes olevas tabelis toodud koormusi kontakttundides, torkab silma, et nii mõnelgi juhul on erialaõpet läbi viivatel õpetajal kontakttunde 1000 ja rohkem. Teisalt väljendasid vestlusel mõned õpetajad vähest kindlustunnet oma töise tuleviku suhtes, kuna nii mõnelgi juhul on rakendatus vähem kui pool ametikohta ning see ei taga piisavat sissetulekut ega ka kindlustunnet töösuhte jätkumiseks. Vestlustel ei saanud komisjon selget vastust, kuidas välditakse õpetajate läbipõlemist kas ülekoormuse või alakoormuse tõttu. Komisjon soovib analüüsida, milline on kooli võimekus ja võimalus õpetajatele, kellel ei ole täisametikoht, õpetaja soovil ja nõusolekul pakkuda lisaülesandeid töstmaks tema hõive määra ning läbi täienduskoolituste võimaldada õpetajatele eri-, kutse- ja ametialaste oskuste laiendamist tagamaks õpetaja paindlikumat kaasatust õppetöösse.

Vestlusel juhtkonnaga selgus, et kool on pidevalt erinevate kanalite kaudu õpetajate otsingul, et tagada järjepidevus, et enne kui põhikohaga õpetaja lahkub (nt pensionile jääb) oleks uus õpetaja leitud. Hindamiskülastuse ajal oli pooleli puiduala õpetaja värbamisprotsess. Kutseõpetajate värbamiseks tehakse koostööd Tallinna Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooliga. Vestluses märkis direktor, et hinnatavates õppekavarühmades on õppetööle kaasatud ka mitmeid praktikuid rikastamaks nii õppetööd kui ka kompenseerimaks põhikohaga õpetajate puudust. Vestlustel hinnatavate õppekavarühmade õpilastega hinnati praktikute kaasamist õppetöösse kõrgelt, kuna nende kaudu tuleb õppetöösse elulisi näiteid ja ülesandeid.

Direktor märkis vestlusel, et koolil on olemas õpetajate tunnustamise süsteem ning kasutatakse ka erinevaid mitteformaalse tunnustamise viise, nt aasta kolleegi valimine, ning selgitas, et kooli praegune õpetaja karjäärimudel rakendub läbi õpetajate kutsekvalifikatsiooni tasemete süsteemi – kutseõpetaja, tase 5, kutseõpetaja, tase 6, kutseõpetaja, tase 7 ning tulevikus on planeeritud ka tulemuspalga süsteemi väljatöötamine. Praegu tasustatakse näiteks lisatöö eest kokkulepitud tunnitasu määra alusel.

Vestlustel märkisid õpetajad ja juhtivõpetajad, et kuigi tulemuspalk on tervitav, ei saa alati kõike rahasse ümber arvestada ja hea sõna ning kiitus tähendavad tegelikult palju - tõstavad enesetunnet ning tööga rahulolu.

Vestluses hinnatavate õppekavarühmade õpetajatega koorus välja, et õpetajatel puudub ühene arusaam oma karjäärivõimalustest koolis ning tunnustussüsteemist. Siin saab komisjon direktorile soovitada jõulisemalt kommunikeerida õpetajaskonnale arusaama, et õpetaja karjäär ei ole ainuüksi vertikaalne, liikudes ühelt ametipostilt kõrgemale vaid õpetajal on ka võimalik oma karjääri kujundada kutsesüsteemist lähtudes. Vestluses õppejuhiga selgus, et õpetajate koolitusvajaduse väljaselgitamine toimub eelkõige arenguvestluse käigus. Kool on eneseanalüüsi aruandes kirjeldanud õpetajate enesetäiendamise põhimõtteid ja enesetäiendamise erinevaid võimalusi. Koolil on koostatud õpetajate stažeerimisplaan kolmeks aastaks, mille kohaselt õpetaja kord kahe aasta jooksul stažeerib ettevõttes ja osaleb õpirändes. Enesehindamise aruandes toodud näited konkreetsete õpetajate osas seda ka kinnitavad.

Perioodil 2018 – 2021 on juhtimise ja halduse õppekavarühmast on kaks õpetajat osalenud õpirändes - üks õpetaja osalenud kaks korda ning teine õpetaja aastal 2019 Erasmus+ raames, materjalide töötlemise

Õppekavarühma kaks õpetajat on aastal 2018 Erasmus+ raames stažeerinud välisriigi kutseõppeasutuses, ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma üks õpetaja on aastal 2018 stažeerinud Erasmus+ raames välisriigis ja teine õpetaja sama programmi raames aastal 2017.

Erialaõpetajad osalevad vastavate õppekavarühmade võrgustikutöös ning seminaridel, mis on oluliseks enesetäiendamise viisiks. Erialase enesetäiendamise ja teadmuse jagamise eesmärgil toimub koostöö teiste kutseõppeasutustega, nt Tartu, Valgamaa, Pärnumaa, Haapsalu kutsehariduskeskused. Õppekavade paremaks rakendamiseks ja valdkonna uute teemadega kursis olemiseks kasutatakse võimalusi osaleda tööandjate poolt korraldatavatel koolitustel ning seminaridel. Seda kinnitavad kooli eneseanalüüsi aruande juurde lisatud õpetajate koolitusülevaated. Vestlustel osalenud õpetajate hinnangul kool võimaldab osalemist täienduskoolitustel, aga üsna sageli on ajapuudus see, mis takistab osalemist. Kuna ajapuudust ja tööjõu nappust nt õppekavade arendamiseks oli märgitud nii aruandes kui ka õpetajatega vestlustel, siis soovitame analüüsida töötajate tööülesandeid ja nende täitmiseks kulutatavat aja hulka. Soovitame kaardistada, millised muutused töökorralduses on tehtud, et ajaressursi kasutamist optimeerida ja kas muutused on toonud kaasa oodatud mõju.

Õpilased ja vilistlased tunnustasid vestlustel õpetajaid toetava suhtumise, lihtsalt inimlikkuse ning heade erialateadmiste eest. Märgiti, et õpetajad ja kool tunnustavad õpilasi edu eest õpingutes ja erialavõistlustel. Võrumaa Kutsehariduskeskuse mitmeid erialaõpetajaid on tunnustatud aruandeperioodil erinevate tiitlitega. Materjalide töötlemise õppekavarühma õpetajatest on ühte tunnustatud aastal 2016 üleriigilise aasta kutseõpetaja tiitliga ja teisele on aastal 2020 omistatud Võrumaa aasta täiskasvanute koolitaja tiitel. Ehituse ka tsiviilrajatiste õppekavarühma õpetajale on aastal 2016 tunnustatud Võrumaa aasta koolitaja tiitliga ning aastal 2022 Võrumaa kutseõpetaja tiitliga.

Kokkuvõttes saab öelda, et õppekavadel õppetöö läbi viimiseks on vajaliku ettevalmistusega õpetajad - õpetajad on erialase haridusega ning läbinud mitmeid koolitusi ja stažeerimisi täiendamaks end erialaselt ja pedagoogiliselt. Lisaks tasemeõppele viivad erialaõpetajad oma valdkonnas läbi ka mitmeid täiendõppekursusi. Samas tuleb märkida nii tugispetsialistide puudust kui ka õpetajate puudust kõigis hinnatavates õppekavarühmades. Õpetajate koormus õppekavarühmade lõikes on väga erinev, samuti ka praktikute kaasatus. Komisjon soovib analüüsida, milline on tööprotsessides tehtud muutuste mõju töötajate tööajakasutusele ning tulemustest lähtudes planeerida jätkutegevused ning õpetaja enesetõhususe analüüsi tulemustest lähtudes pakkuda vastavat tuge. Samuti soovib komisjon analüüsida õpetajate vajadust struktuurselt ning tulemustest lähtudes koostada prognoos ja värbamiskava.

Järeldused

Tugevused

- Pühendunud, motiveeritud ja õppijate poolt hinnatud õpetajad

Arenguvõimalused kõigi kolme hinnatava õppekavarühma osas:

- Vältimaks õpetajate nappust ja sellest johtuvat ohtu töös läbi põleda tuleb analüüsida, milline on tööprotsessides tehtud muutuste mõju töötajate tööajakasutusele ning tulemustest lähtudes planeerida jätkutegevused. Vajadusel rakendada õpetaja enesetõhususe analüüsi ning tulemustest lähtudes toetada õpetaja enesetõhususe arendamist. Analüüsida struktuurset õpetajate vajadust ning tulemustest lähtudes koostada prognoos ja värbamiskava ning värvata õppetööle ka vilistlasi
- Analüüsida, milline on kooli võimekus ja võimalus õpetajatele, kellele ei ole täisametikoht, õpetaja soovil ja nõusolekul pakkuda lisaülesandeid tõstmaks tema hõivemäära. Läbi täienduskoolituste võimaldada õpetajatele eri-, ameti- ja kutsealaste oskuste laiendamist võimaldamaks õpetajatele paindlikumat kaasatust õppetöösse

- Arendada personaalset tagasisidet võimaldavat õpetamise ja õppimise tagasiside formaati ja kaasata selle väljatöötamisse ka õpetajad
- Kujundada õpetajaskonnas ühist arusaama, et õpetaja karjäär ei ole ainuüksi vertikaalne, liikudes ühelt ametipostilt kõrgemale vaid õpetajal on ka võimalik oma karjääri kujundada kutsesüsteemist lähtudes

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused juhtimise ja halduse, materjalide töötlemise (klaas, paber, plast, puit) ning ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmade osas

Tugevused

- Tihe koostöö piirkonna üldhariduskoolidega põhihariduse baasil õppimisvõimaluste tutvustamiseks
- Vastuvõtuperioodi jagamine kolmeks kandideerimisperioodiks võimaldavad anda kandideerimisele iga kandideerimisperioodi lõppedes kiiremat tagasisidet kandideerimistulemuste kohta
- Tugitöötajate tihe koostöö kursusejuhendajatega
- Pühendunud, motiveeritud ja õppijate poolt hinnatud õpetajad
- Materjalide töötlemise ja ehituse ja tsiviilehitiste õppekavarühmas tööandjad toetavad kooli materjalidega õpilaste praktilise õppe läbiviimiseks

Parendusvaldkonnad kõigi kolme hinnatava õppekavarühma vaates

Komisjon soovib kõigi hinnatavate õppekavarühmade puhul

- Koolil on kinnitatud pikk praktikaettevõtete nimekiri kuid praktikakohta otsivatele õpilastele pakuvad praktika eesmärgi ja õpiväljunditega sobivaid praktikakohti nimekirjas olevatest ettevõtetest vähesed. Komisjon soovib:
  - kaardistada, kui paljud nimekirjas olevaist ettevõtetest täna reaalselt praktikakohti pakuvad ning milliste õppekavade või kursuste õpilastele ning lähtuda praktikaettevõtete praktikapakumise võimekuse hindamisel õppekavades ja rakenduskavades kirjeldatud erinevate praktikate õpiväljunditest
  - enne õpilaste praktika algust teha koostööd praktikaettevõtete nomenklatuuri vormis, selgitamaks kooli ja praktikaettevõtte vastastikuseid ootusi, sh praktikandile, praktika korraldusele, praktika dokumentatsioonile ning õpilase õpiväljundite saavutamise võimalustele
- Kooli õppekavades on määratud, et õppijatel on õigus valida rakenduskavas toodud valikmoodulite vahel ja valida valikmooduleid kooli teistest õppekavadest kuid õppijate ja vilistlaste kogemuse alusel on valikmoodulid neile kooli poolt ette antud ning kooli õppekorralduseeskirjas on märgitud, et valikmoodulite valiku õppija jaoks teeb kool. Komisjon soovib:
  - viia õppekorralduseeskiri vastavusse kooli õppekavades määratud tingimustega valikmoodulite valikuks ning vastavusse ka Kutseõppeasutuse seadusega, mis sätestab õpilase õiguse valikmoodulite valimiseks
  - luua õpilastele valikmoodulite valimise võimalused vastavalt nende õppekavaga määratud tingimustele
- Kooli õppekorralduseeskirjas on mitmed ebatäpsused kutseõppes kasutatava hindamise skaala ja terminoloogia osas – hinne „F“, õppejõud kui ametinimetus, eksmatrikuleerimine. Komisjon soovib muuta õppekorralduseeskirja vastavaid sätteid ning viia need vastavusse kutseõpet reguleerivate õigusaktidega

Arenguvõimalused kõigi kolme hinnatava õppekavarühma vaates**Komisjon soovib kõigi hinnatavate õppekavarühmade puhul**

- Lähtuda õppekavade arendamisel OSKA uuringutest ning piirkonna rahvastiku- ja rändeprognoosist. Analüüsida eelkõige piirkonna tööandjate vajadust erineva kvalifikatsioonitasemega ja oskustega töötajate järele ning seejärel luua täpsema sihiseadega õppekavasid esma-, jätku- või ümberõppeks ning täienduskoolituskursusteks, sh RKT-põhisteks. Teha koos piirkonna tööandjatega nende vajadustele vastav ratsionaalne pakutavate õppekavade valik, toetamaks lõpetajate paremat tööle rakendumist
- Kaasata tööturu ja õppijate vajadustele vastavate õppekavade arenduseks õppekavaarendusse ettevõtted-praktikapartnerid, kes realselt pakuvad praktikakohti ja võtavad õpilasi praktikale, kaasata õpilased õppekavaarendusse, eelkõige õpilaste tagasisidevõimaluste parendamise kaudu, kaasata õppekavade arendusse külalislektoreid-praktikuid. Kasutada õppekavaarenduses ära õpetajate rahvusvahelisest mobiilsusest omandatud kogemusi
- Suurendada mittestatsionaarse õppevormi puhul kontaktõppe tundide mahtu toetamaks õpilasi õpiväljundite saavutamisel
- Väljalangevuse vähendamiseks kaardistada, millised on olnud toimivad väljalangemist ennetavad ja vähendavad tegevused, et neid meetmeid laiemalt ja tõhusamalt kasutada. Meetmete tõhususe jälgimiseks määratleda ajateljel konkreetset väljalangemise sihttasemed, mille poole pürgitakse. Viia õppekavade ja õppimisvõimaluste tutvustamist läbi sihtrühma ja sihtturunduse põhiselt, et õppekavadele kandideeriks suurem arv õppimiseks motiveeritud kandidaate
- Analüüsida töötajate tööülesandeid, nende struktuuri ja struktuurse täitmise ajakulu ning tuua välja ajajuhtimise parendamise võimalused. Samuti soovib komisjon analüüsis keskenduda ajanappuse tegelikele põhjustele, neist lähtudes on võimalik teha toimivaid parendustegevusi. Kui selgub, et õppekavade arendamiseks jääb objektiivsetel põhjustel aega napiks, siis tuleb kaaluda keskse ametikoha loomist, kuhu koondada õppekavade arendamisega seotud õppekavarühmadele ühised tegevused.
- Vältimaks õpetajate nappust ja sellest johtuvat ohtu töös läbi põleda tuleb analüüsida, milline on tööprotsessides tehtud muutuste mõju töötajate tööajakasutusele ning tulemustest lähtudes planeerida jätkutegevused. Vajadusel rakendada õpetaja enesetõhususe analüüsi ning tulemustest lähtudes toetada õpetaja enesetõhususe arendamist. Analüüsida struktuurset õpetajate vajadust ning tulemustest lähtudes koostada prognoos ja värbamiskava ning värvata õppetööle ka vilistlasi
- Analüüsida, milline on kooli võimekus ja võimalus õpetajatele, kellele ei ole täisametikoht, õpetaja soovil ja nõusolekul pakkuda lisaülesandeid tõstmaks tema hõivemäära. Läbi täienduskoolituste võimaldada õpetajatele eri-, ameti- ja kutsealaste oskuste laiendamist võimaldamaks õpetajatele paindlikumat kaasatust õppetöösse
- Kasutada paremini vilistlaste potentsiaali õppetöös ja õppekavaarenduses. Leida võimalused vilistlaste hõive ja käekäigu jälgimiseks saamaks indikatsiooni õppe tulemuslikkuse kohta õppekavadel ning koostöövõimalusi erialal töötavate vilistlastega, kelle on kogemus läbitud õppekava sisu ning tööturu nõudmiste osas ning sellest lähtudes olemas võimekus panustada õppeprotsessi
- Selgitada välja erinevate sihtrühmade ootused tagasiside andmise võimaluste kohta ning tulemuste analüüsist lähtudes rakendada sihtrühmadele arusaadavad tagasiside vormid ning -meetodid ning arendada tagasiside andmise kultuuri. Käsitleda õppijate rahulolu õppimise ja õpetamisega koolis ja praktiliselt terviklikult ning anda õpilastele tagasiside nende tehtud ettepanekute edasise rakendamise võimaluste kohta

Materjalide töötlemise õppekavarühmas soovib komisjon

- Analüüsida kogu hinnatava perioodi ulatuses põhjuseid, miks kutseeksamite sooritanute osakaal on jäänud madalaks ning tulemustest lähtudes koostöös parendada õppeprotsessi ning seirata parenduste mõjusust juba õppeprotsessis ning panna suuremat rõhku õppe- ja kasvatusprotsessis õpilaste valmisoleku kujundamisele kutseeksami edukaks sooritamiseks. Loo võimalused õppekavas tiser, tase 4 moodulite rakenduskavas ettenähtud mööbli paigaldamise oskuste omandamiseks
- Riiklik õppekava tiser, tase 4 on suunatud suurtootmisele ning väikeettevõtja vajadusi ei rahulda. Uurida esmalt enda koostööpartnerite vajadusi ning tagasiside analüüsist lähtudes lisada kooli õppekavasse valikaineid, millede kaudu saab pakkuda väikeettevõttes vajalikku kompetentsi. Uurida koostöövõrgustikupõhiselt ka teistelt koolidelt, milline on nende koostööpartnerite arvamus õppekava kohta ja koostöövõrgustiku koordinaator saab vajadusel arvamuse edasi anda riikliku õppekava töörühmale.
- Sõnastada puittoodete tehnoloogi õppekavasse õppija jaoks selged ja üheselt mõistetavad kooli lõpetamise tingimused, mis on kooskõlas kooli õppekava alusdokumentidest lähtuva võimalusega õppe lõpetamiseks

Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas soovitab komisjon

- Tihendada koostööd erialaliitudega, et selle kaudu luua koolile operatiivne kanal ehituses kasutatavate uudsete täislahendustega seotud informatsiooni hankimiseks ning tulevikus vajalike oskuste rakenduskavadesse sisse toomiseks. Samuti soovitab komisjon tihendada koostööd kõrgkoolidega saamaks osa lähitulevikus käivituvatest arenguinvesteeringutest

Soovitus koolile ja koolipidajale

- Ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühmas õppekaval kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus analüüsida võimalusi, millisel moel tagada koolis kutsestandardist tulenevad betoneerimisega seotud oskuste omandamine

Soovitused koolipidajale

- Leida võimalused ehituse ja tsiviilrajatiste õppekavarühma praktilise õppe olemasoleva ruumiprogrammi väljaarendamiseks ning ventilatsioonisüsteemi väljaehitamiseks
- Leida kooliga koostöös võimalused kooli praktilise õppe masinapargi uuendamiseks, nt lintsaag, positsioonfrees, CNC keskus